

***TALOUSSUUNNITELMA
2001 - 2003***

SEKÄ

***TOIMINTASUUNNITELMA JA
TALOUSARVIO 2001***

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100, Jyväskylä
Puhelin 014-652 200, vaihde

Yhteydet:

Kotisivu: <http://www.keskisuomi.fi>

Yhteydet liittoon:

[info@ keskisuomi.fi](mailto:info@keskisuomi.fi)

Yhteydet henkilökuntaan:

etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi
(ei skandeja)

X.400: G=etunimi, S=sukunimi, O=ksliitto, P=reg, A=elisa, C=fi

Julkaisu:

C 83
ISBN 951- 594-119-9
ISSN 0788 - 7051

Julkaisun avainsanat:

Aluekehittäminen
Maakuntakaava
Maakuntasuunnittelu
Seutusuunnittelu
Taloussuunnitelma
Toimintasuunnitelma
Talousarvio

Painos: 230

Painopaikka: Kopijyvä Oy

SISÄLLYSLUETTELO

TALO USSUUNNITELMA 2001 - 2003

sivu

1.	MAAKUNNAN NÄKYMÄT	4
2.	LIITON LUOTTAMUSHENKILÖJOHTO	4
3.	LIITON ROOLI ALUEEN KEHITTÄMISESSÄ	5
4.	YHTEISTYÖVERKOSTO JA SIDOSRYHMÄTYÖ	8
5.	LIITON HENKILÖSTÖRESURSSIT JA MUUT VOIMAVARAT	11
6.	MAAKUNNAN LIITON VISIO JA STRATEGIAT	14

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2001

7.	VUODEN 2001 KESKEISET TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET.....	15
7.1	Kuntien erikoistumisvalinnat	15
7.2	Ohjelmien toteuttaminen	16
7.3	Toimialatyö	17
7.4	Maakuntasuunnitelman laadinta.....	18
7.5	Alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen	18
7.6	Edunvalvonta	20
8.	TOIMISTON TOIMINTA JA JOHTAMISJÄRJESTELMÄ	20
9.	TALOUSARVIO 2001 PERUSTEINEEN	24
9.1.	Talousarvioasetelma	25
9.2.	Poistomenettely	26
9.3.	Talousarvio vuodeksi 2001	27
9.4.	Talousarvion sitovuus.....	27
9.5.	Talousarvion käyttösuunnitelma	28
9.6.	Talousarvion perustelut kustannusalueittain.....	28
9.7.	Talousarvion perustelut tulo- ja menolajeittain	31
9.8.	Jäsenkuntien maksuosuudet	31

LIITTEET

1. Maakuntahallituksen jäsentiedot
2. Tarkastuslautakunnan jäsentiedot
3. Toimisto ja henkilöstö sekä toimialavastaavat
4. Keski-Suomen liiton julkaisuja vuosilta 1999 – 2000
5. Alustava talousarvion käyttösuunnitelma 2001
6. Talous- ja toimintasuunnitelman ympäristövaikutusten arviointi

TALOUSSUUNNITELMA 2001 – 2003

1. MAAKUNNAN NÄKYMÄT

Maakunnan kehitysnäkymät ovat verrattain valoisat, vaikka kehitys maakunnan sisällä on monella tavoin eriytynyttä. Kokonaisväestön kehitys säilyy niukasti positiivisena Jyväskylän kaupungin ja sen ympäristökuntien väestökasvun vuoksi. Väestö muuttaa keskusseutukunnalle sekä oman maakunnan alueelta että maakunnan ulkopuolelta, alue saa muuttovoittoa. Jyväskylän seutukunnan valtakunnallinen asema vahvistuu ja Äänekosken sekä Jämsän seutukunnissa palvelut säilyvät nykytasolla. Jämsän seutua vahvistaa vuoden 2001 alusta tapahtuva Kuoreveden kuntalaisten tulo Keski-Suomeen. Tavoitteena on, että palveluverkko voidaan turvata koko maakunnan alueella. Väestörakenne vinoutuu ikääntyneiden ikäluokkien osuuden lisääntyessä.

Maakunnassa perustetaan edelleen vilkkaasti yrityksiä, erityisesti Jyväskylään, ja työpaikat lisääntyvät. Ellei toimenpiteitä tehosteta, työttömyys ei silti välttämättä oleellisesti vähene verrattuna muihin maan suurimpiin kaupunkeihin. Maakunnan tasolla työttömyys myös laskee, mutta vauhtia tulee lisätä, jotta maakunta pääsee maan vaikeimpien työttömyysalueiden joukosta.

Työllisyys kehittyy toimialoittain eri tavoin. Keski-Suomen vahvoilla aloilla kuten paperi-, metalli- ja kemianteollisuudessa ennakoidaan työllisyyden kehittyvän myönteisesti. Erityisen hyvät kasvunäkymät ovat informaatioteknologiassa yleensä sekä elektroniikkateollisuudessa ja graafisessa teollisuudessa. Yritystoimintaa tukevissa ja yhteiskunnallisissa palveluissa työvoiman kysyntä jatkuu voimakkaana.

Maatalouden rakennemuutos jatkuu ja alan yrittäjäyys monipuolistuu.

Maakunnan asukasta kohti lasketun bruttoaluetuotteen kehitysvauhti on asetettuihin tavoitteisiin nähden liian hidas ja seutukunnittain verrattuna eri suuntiin kehittyvä. Nopeimmin ovat kehittyneet Jämsän ja Äänekosken seudut, Jyväskylän seudulla kehitys on ollut hitaampaa. Jämsän ja Äänekosken seutukuntien aluetuotteen odotetaan säilyvän korkealla, Jyväskylän seutu saavuttaa koko maan tasoa. Muiden seutukuntien osalta maan keskiarvoa voidaan lähestyä vähitellen ja pienemmin harppauksin.

2. LIITON LUOTTAMUSHENKILÖJOHTO

Aluekehitysvastuun lisääntyminen maakuntien liitoissa, on johtanut maakuntavaltuuston valintaperusteiden tarkistamiseen. Uuden lainsäädännön mukaisesti vuoden 2000 kunnallisvaalien tulokset heijastuvat suoraan vuonna 2001 valittavan maakuntavaltuuston kokoonpanoon. Maakuntahallituksen kokoonpano on jo aikaisemmin vastannut kunnallisvaalien tulosta.

Maakuntavaltuusto valitaan 1.1.2001 voimaan tulevan perussopimuksen tarkistuksen mukaisesti uudessa toimielimessä, kuntien edustajainkokouksessa.

Kehitys korostaa demokraattista päätöksentekoa aluetasolla ja on siten oikean suuntainen. Vähitellen Suomessa lähestytään eurooppalaisia aluehallinnon järjestelmiä, joissa lähtökohtana on kansanvaltaisten elinten alhaalta-ylös -periaatteella ohjaama kehittämistoiminta. Keskushallinnon rooli Suomessa on kuitenkin vielä varsin suuri ja aluetason päätösvalta vastaavasti kapeampi. Alkaneella EU-ohjelmien kaudella on alueiden luottamushenkilöjohtoisen päätöksenteon osuutta syytä edelleen nostaa.

Keski-Suomen liiton perussopimus edellyttää, että maakuntavaltuuston jäsenet ovat kunnissaan vaaleilla valtuustoon valittuja. Myös maakuntahallituksen jäsenet ovat lähes poikkeuksetta kunnanvaltuutettuja.

Liitto voi maakunnan asukkaiden luottamusta nauttivien päättäjiensä ja toimialansa laajuuden takia toimia aktiivisesti maakunnallisen keskustelun käynnistäjänä ja foorumina sekä alueen yhteisen tahdon muodostajana.

Maakuntavaltuusto hyväksyy mm. maakuntasuunnitelmat, aluekehittämishjelmat ja maakuntakaavat, joiden toteutus tapahtuu laajan maakunnallisen yhteistyön kautta.

Maakuntahallituksen roolina on johtaa käytännön toimia maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi ja kansainvälisen kosketuspinnan lisäämiseksi. Maakuntahallituksen kokouksia pidetään eri osissa maakuntaa ja ajoittain myös muissa maakunnissa.

Tarkastuslautakunta seuraa, että toiminta on tehtyjen päätösten mukaista ja tekee tarpeellisenä pitämiänsä esityksiä toimintatapojen kehittämiseksi.

Maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsentiedot ovat liitteissä 1 ja 2. Maakuntavaltuusto kokoontuu vuonna 2001 alkuvuodesta valittavassa uudessa kokoonpanossa.

3. LIITON ROOLI ALUEEN KEHITTÄMISESSÄ

Liiton lakiin perustuva asema

Maakunnan tasolla pitkän aikavälin suunnittelusta sekä aluekehittämisestä vastaa maakunnan liitto.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa määritellään maakuntasuunnitelma, jossa osoitetaan maakunnan toivottu kehitys. Se on ohjeena liiton muulle suunnittelulle.

Alueiden käytön ylimpänä suunnittelumuotona on maakuntakaava, jonka vahvistaa ainoana kaavamuotona valtion viranomainen, ympäristöministeriö. Maakuntakaava on yksityiskohtaisempaa suunnittelua sitovampi kuin aiempi seutukaava.

Aluekehityslaissa määritellään liitto aluekehitysviranomaiseksi, jonka vastuulla on alueellisen kehittämisohjelman laatiminen. Valtion viranomaisen on pyydetävä lausunto liitolta merkittävistä suunnitelmista ja päätöksistä sekä niiden rahoituksesta. Lausunto ja aluekehitystä koskevat suunnitelmat on päätöksenteossa ja muussa toiminnassa otettava huomioon. Suunnitelmasta tai lausunnosta poikkeamisesta on neuvoteltava liiton edustajan kanssa ennen päätöstä.

EU:n rakennerahasto-ohjelmien hallintoa koskevassa lainsäädännössä edellytetään maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) asettamista. Siihen kuuluvat edustajat maakunnan liitosta ja kunnista, valtion viranomaisista ja työmarkkina- ja elinkeinojärjestöistä.

MYR:n tärkein tehtävä on maakunnan yhteistyöasiakirjan laatiminen sekä rakennerahastojen käytön suuntaus. MYR:llä on kaksi jaostoa: tavoite 3 – ohjelmajaosto ja maaseutujaosto.

Mainittujen tehtävien lisäksi liitto hoitaa lakien ja perussopimuksen perusteella mm. alueen edunvalvontatehtäviä ja edistää seudullista ja muuta kehitystyötä.

Aluekehittämishojelmien kehittämistavoitteet

Aluekehittämishojelmassa Keski-Suomen päämääränä on olla tiedolla ja työllä itsensä elättävä maakunta, joka yrittäjyyttä ja osaamista vahvistamalla parantaa jatkuvasti yritystoiminnan edellytyksiä. Elinkeinopoliittista strategiaa täydentää tietoyhteiskuntastrategia sekä omaehtoisuuden ja kumppanuuden periaatteisiin tukeutuva kehittämissyö.

Tavoite 1-ohjelma

EU:n ohjelmatyössä Saarijärven ja Viitasaaren seutukuntien muodostaman tavoite 1 –alueen päämääränä on olla luonnonvaroja pitkälle jalostava, osaavien verkostojen pohjoinen Keski-Suomi. Kehittämistoiminnan tarkoituksena on kohdentaa käytettävissä olevat resurssit alueen luonnonvaroja jalostaviin yritysverkostoihin niissä toimivien johdolla ja ehdoilla.

Alueen tavoitemäärityksessä todetaan, että pohjoisessa Keski-Suomessa bruttokansantuote kasvaa vuosittain 0,5 prosenttia Suomen kasvua nopeammin ja että bruttokansantuotteen lisäys vuosina 1997-2006 on 600 miljoonaa markkaa. Vuonna 2006 alueella on toiminnassa kuusi ydinverkostoa seuraavilla toimialoilla: puu, metalli, energia, kivi, matkailu ja maatilatalous.

Saarijärven ja Viitasaaren seutukunnissa haetaan metalliteollisuuden perusstrategiana kustannusjohtajuutta. Puu- ja matkailutoimialat rakentavat merkkituote-strategiaa. Energia- sekä kivi- ja maataloustoimialat ovat valinneet erikoistumisen strategian.

Tavoite 2-ohjelma

Tavoite 2 –alueella jatketaan valittujen toimialoittain etenevää kehittämistyötä valituilla metallin, matkailun, mekaanisen puun, elektroniikkateollisuuden, graa-

fisen alan, käsiteollisuuden sekä elintarviketalouden aloilla. Strategian mukaiset kehittämisresurssit kohdennetaan paikallista ja alueellista kilpailukykyä parantaville aloille ja kasvua haluaviin yrityksiin. Seutujen kannalta keskeisten toimialojen ohella tuetaan verkostojen syntymistä ja kansainvälistymistä. Alueen kulttuurisen vetovoiman kasvattaminen on keskeinen yhteinen pyrkimys.

Jyväskylän, Jämsän, Kaakkoisen Keski-Suomen, Keuruun ja Äänekosken seutukuntien muodostaman tavoite 2 -alueen päämäärä perustuu maakunnan visioon eli päämääränä on olla tiedolla ja työllä itsensä elättävä alue. Perusstrategia on alueellinen erikoituminen investointien ja koulutuksen avulla.

Alueen tavoitemäärittelyssä todetaan, että yritysten lukumäärän nettokasvu ohjelmakautena on 2000 ja työpaikkojen nettolisäys on 7000, joista 3000 on informaatioteknologisen teollisuuden työpaikkoja. Tietoteollisuutta palvelevien koulutusalojen aloituspaikat kaksinkertaistetaan. Näillä tavoitteilla pyritään siihen, että alueen bkt/asukas nousee koko maan tasolle vuoteen 2006 mennessä ja asukasmäärä kasvaa 230 000:een.

Maakunnan aluerakenteen pitkän aikavälin kehittämistavoitteet

Maakuntavaltuusto on määritellyt, että alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisessä Keski-Suomi nojaa seuraaviin peruselementteihin:

1. Maakunnan talouselämän ja alueellisen kehityksen perustana on toimiva kansainvälisestäkin kilpailukykyinen kaupunkimainen teollis-kaupallinen ydinvyöhyke ja sitä täydentävät palvelukeskukset;
2. Elinvoimaiset maa- ja metsätalousvyöhykkeet, joilla sijaitsee korkeatasoisia työpaikka- ja palvelukeskuksia.

Maakunnallisen aluerakenteen olennaisin ongelma on yksityisen palveluvarustuksen voimakas keskittyminen maakuntakeskukseen (päivittäistavaroiden varassa kehittyvät hypermarketit sekä erityistavarakaupan suuryksiköt). Kertautuvaa kehitystä voimistaa nopeasti kehittyvien tuotannonalojen ja materiaalituo-
tanta palvelevien toimintojen keskittyminen yhdessä julkisten palvelujen kanssa pääkeskukseen. Erityisesti syrjäinen maaseutu joutuu tyytymään hitaammin kasvaviin ja luonteeltaan perinteisiin toimialoihin, joissa jalostusarvon kasvu on keskimäärin verraten vaatimatonta.

Jyväskylän seudun valtakunnallinen asema ja kiinnostavuus ovat viime vuosina parantuneet kun kaupunkiseutu on ollut maassa harvojen kasvajien joukossa. Jyväskylän kaupunkiseutu palvelee lukuisia alueita keskisessä Suomessa Pohjanlahdelta itärajalta.

Jämsän seutu ja Ääneseutu, sekä Saarijärvi, Keuruu ja Viitasaari tulevat toimimaan kaupunkitasoisina palvelukeskuksina. Hankasalmi ja Joutsa Kaakkoisessa Keski-Suomessa eivät yllä kaupunkitasolle. Jämsän seudun asemaa vahvistaa Kuoreveden liittyminen uuteen Jämsään.

Hankasalmi ja Joutsa Kaakkoisessa Keski-Suomessa eivät yllä kaupunkitasolle, mutta ne toimivat vahvoina kuntakeskuksina.

Kuntakeskuksina toimivat: Pihtipudas, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski, Karstula, Konnevesi, Multia, Petäjävesi, Uurainen, Korpilahti, Laukaa, Palokka, Toivakka, Kuhmoinen sekä Haapamäki, Tikkakoski, Vaajakoski ja Säynätsalo.

Paikalliskeskuksina ja itsenäisinä kuntina toimivat Pylkönmäki, Sumiainen, Leivonmäki ja Luhanka.

Maakunnan halkaisevat kansainvälisessä luokituksessa (TEN) määritellyt tie- ja raideliikenteen pääväylät:

- Helsinki-Jyväskylä-Oulu
- Turku-Tampere-Jyväskylä-Kuopio
- Vaasa-Jyväskylä-Pietari.

Eurooppalainen luokitus turvaa liikenneväylän kehittämisen asianmukaisella liikennetarpeen osoittamalla tavalla.

4. YHTEISTYÖVERKOSTO JA SIDOSRYHMÄTYÖ

Kansainväliset asiat

Kansainvälinen vuorovaikutus lisääntyy ja se johtuu paljolti suoraan tai epäsuorasti maan EU-jäsenyydestä. Lähialueyhteistyön kehittäminen on yhä tärkeämpää maakunnan liitoille Venäjän, Baltian ja Pohjoismaiden kanssa.

Liiton johdolla tapahtuva kansainvälistymistoimien kehittäminen on maakunnan edun mukaista. Maakuntahallitus tekee tarvittavat yksityiskohtaisemmat päätökset yhteistyöstä.

Liitto on tehnyt strategisen valinnan tiivistä yhteistyöstä läntisen Suomen maakuntien kanssa (Länsi-Suomen Allianssi, West Finland Alliance) kansainvälisten asioiden toteuttamiseksi.

Tavoitteet

Liitto tavoittelee kansainvälistymistoimilla maakunnan kokonaisetua. Maakunnan sisäisen ja ylimaakunnallisen yhteistyön ja työnjaon avulla pienen ja keskisuuren teollisuuden yrittäjille turvataan yritystoiminnan kehittämiseen liittyvän tiedon ja yhteyksien saanti. Sama koskee oppilaitoksia, kuntia ja muita maakunnallisia toimijoita.

Liiton omat kansainvälistymistoimet kohdennetaan henkilöihin ja projekteihin, jotka mahdollisimman konkreettisesti edistävät liiton suunnitelmissa lausuttuja perustavoitteita (aluekehittämissuunnitelmat ja -ohjelmat sekä maakuntasuunnitelmat).

Pk-yrittäjiä tuetaan yhteyksien luomisessa, viennin edistämisessä ja sijoittumisessa ulkomaille. Maakunnan toimijoille haetaan suorat yhteydet tarpeellisiin organisaatioihin ja verkkoihin, päätöksentekijöihin ja virkamiehiin.

Liitto tukee keskisuomalaisten asiantuntijoiden sijoittumista EU:n sekä muiden kansainvälisten organisaatioiden tai järjestöjen palvelukseen. Samaten tuetaan jäsenyyksiä asiantuntijakomiteoissa sekä kansainvälisissä arviointitehtävissä.

Liitto tukee lähialueilla ainakin pitkällä aikavälillä kannattavaa yhteistyötä. Apuna käytetään mm. Interreg-, Phare-, Tacis- ja muita EU:n yhteisö- ja politiikka-ohjelmia ja -aloitteita.

Pohjoismainen yhteistyö

Liitto vastaa Keskipohjola-yhteistyöstä määritellyillä strategia-aloilla. Keskipohjola-komitean asiantuntijaryhmiin liitto osallistuu maakuntahallituksen erillisin päätöksin.

Liitto osallistuu Pohjoismaisen tiedotustoimiston Jyväskylän toimipisteen rahoittamiseen edellyttäen, että Pohjoismaiden ministerineuvosto vastaa edelleen puolesta aiheutuneista kustannuksista. Toimiston työpanoksen edellytetään suuntautuvan liiton tavoitteiden, erityisesti elinkeinojen, edistämiseen.

Jäsenyydet kansainvälisissä organisaatioissa

Liitto on jäsenenä vain niissä kansainvälisissä organisaatioissa, jotka suoraan tukevat liiton tavoitteita ja niiden toteuttamista. Jäsenyys, edustus tahi seuranta pidetään tarpeellisena seuraavissa organisaatioissa:

1. Assembly of European Regions (AER; jäsenyys): EU:n kanssa läheisesti yhteistyössä toimiva yleinen maakuntatason yhteistoimintaorganisaatio "Euroopan alueiden liitto".
2. EU:n European Spatial Development Perspectives (Euroopan Aluekehityksen Näkymät) -prosessi
3. EURADA (European Network of Regional Development Agencies) julkisten aluekehitysorganisaatioiden yhteistyöyhdistys
4. Euroopan maakuntien ympäristö- ja energiajärjestö FEDARENE (jäsenyys)
5. Keskipohjola-komitea (henkilöedustajat komiteassa; ei yhteisöjäsenyyttä)
6. Pohjoismainen tiedotustoimisto Jyväskylässä (osarahoitus)
7. Liitto johtaa vuosien 1999-2001 aikana EU:n SAVE2-ohjelmärahoitteista energiatoimistoketjua, jonka osapuolina ovat Jämtland (S) ja Sör-Tröndelag (N) sekä tukevinä asiantuntijajäseninä Energiesparverband (AUS) ja Poitue-Charentes (F)

Lisäksi liitto osallistuu maakuntahallituksen erillisten päätösten mukaisesti kansainvälisiin hankkeisiin mm. yritysten markkinoinnin, alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelumenetelmien kehittämisen, energiapolitiikan sekä matkailun ja tietotekniikan aloilla. Liitto tukee henkilöstönsä aktiivisuutta kansainvälistymisen perusvalmiuksien luomisessa ja ylläpitämisessä.

Yhteistyö muiden maakuntien kanssa

Maakuntien liitot hoitavat osan yhteistyöstään Suomen Kuntaliiton kautta. Kuntaliiton hallituksen alaisuudessa toimii liittojen puheenjohtajien kokous. Sen kautta maakunnilla on oma yhteinen luottamushenkilöistä koostuva elin, jossa otetaan kantaa maakuntien kannalta merkittäviin asioihin. Maakuntajohtajat kokoontuvat säännöllisesti. Kuntaliitto järjestää myös muulle henkilöstölle neuvottelutilaisuuksia.

Maakunnat ovat hakeutuneet keskenään vapaaehtoisesti yhteistyöhön. Keski-Suomi kuuluu Pirkanmaan, Satakunnan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien kanssa Länsi-Suomen Allianssiin (West Finland Alliance, WFA). Yhteisten intressien pohjalta toimitaan edunvalvontakysymyksissä, kansainvälisten yhteyksien rakentamisessa, asiantuntijayhteistyössä sekä aluekehitysvas-
tuun toteuttamiseen liittyvässä tuotekehittelyssä. Yhteistyö on tiivistynyt yhteisten henkilöresurssien hankinnan ja Brysselin toimiston toiminnan vakiinnuttamisen (vuodet 1999 – 2001) jälkeen. Puheenjohtajat kokoontuvat pari kertaa vuodessa ja maakuntajohtajat lähes kuukausittain. Kerran vuodessa järjestetään yhteiset maakuntapäivät luottamushenkilö- ja virkajohdolle. Myös henkilökuntien tapaaminen järjestetään vuosittain, mikä parantaa mahdollisuuksia myös suoraan yhteydenpitoon henkilöiden ja työntekijäryhmien välillä.

EU-tavoiteohjelmien toteutus on luontaisesti maakuntien yhteistyötä. Länsi-Suomen tavoite 2-ohjelmassa kumppaneina ovat WFA:n lisäksi Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnat. Pohjois-Suomen 1-ohjelmaa toteutetaan yhdessä Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakuntien kanssa. Maakuntien toimintaa yhteensovitetään tavoitealueittain koordinaatiotyöryhmissä ja maakuntajohtajien tapaamisissa. Keski-Suomen liitto vastaa myös Länsi-Suomen 2-alueen yhteisen ohjelmakoordinaattorin työstä.

Em. yhteenliittymien lisäksi maakuntien liitoilla, siis myös Keski-Suomella, on sekä kansainvälisiin että kansallisiin etuihin liittyvää yhteistoimintaa.

Kuntien palvelutehtävät ja yhteistoiminnan organisointi

Tehtävänsä mukaisesti liitto toimii yhdessä jäsenkuntien kanssa ajankohtaisissa asioissa selvitysten tekijänä ja yhteistoiminnan käynnistäjänä. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan selvitystoimintaa tehdään esimerkiksi koulutuksen, kulttuurin, sosiaali- ja terveyssektorin sekä kunnallistalouden alueilla.

Liitto tukee kuntien vapaaehtoisen seutuyhteistyön laajenemista ja syvenemistä.

Liitto edistää tarpeen ja kuntien toiveiden mukaan muutoinkin maakunnallista ja seudullista yhteistoimintaa mm. sellaisissa asioissa, kuten maakunnallinen energiapolitiikka, joissa ei ole omaa erillistä viranomaista.

Liitto järjestää mm. kansanedustajille ja kunnanjohtajille mahdollisuudet ajankohtaisten maakunnallisten asioiden käsittelyyn.

5. LIITON HENKILÖSTÖRESURSSIT JA MUUT VOIMAVARAT

Liiton toimisto toteuttaa maakunnan kehittämissuuntaa maakuntavaltuuston ja –hallituksen linjausten mukaisesti ja palvelee asiakkaita.

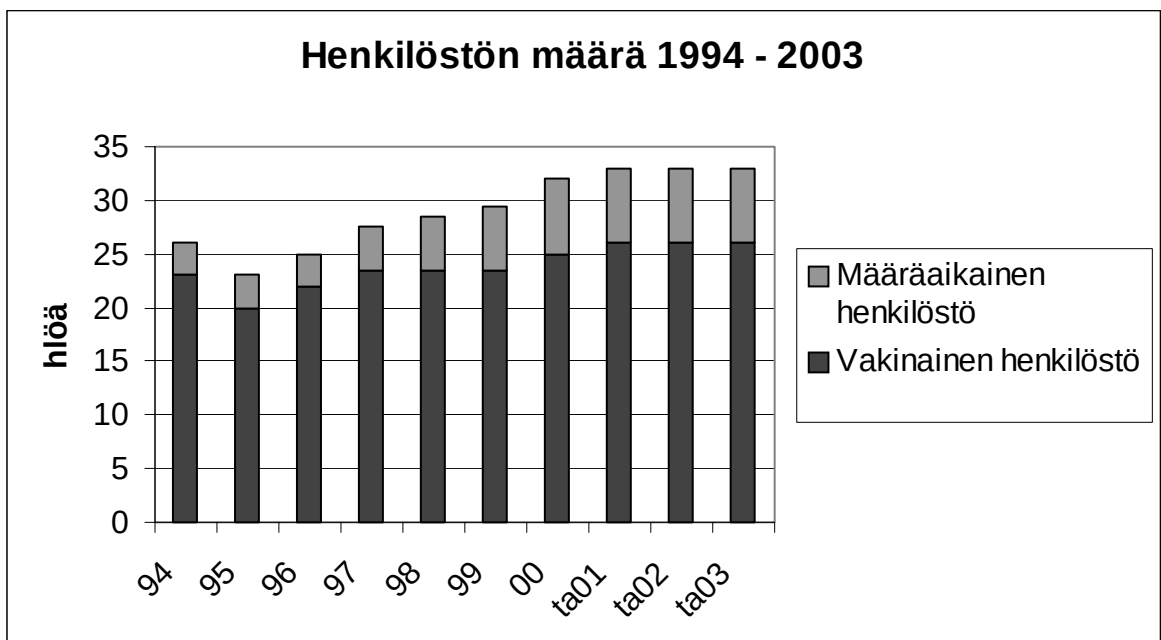
Toimiston jako vastuualueisiin kuuluu maakuntahallituksen tehtäviin. Maakuntahallitus on vuonna 2000 päättänyt organisaatiouudistuksesta. Päätöksen mukaisesti liiton toimisto toimii prosessiorganisaationa.

Prosessit (vastuualueet) ja vastaavat tiimit ovat:

Strategia
Ohjelmien toteutus
Alueidenkäyttö
Hallinto

Organisaatiouudistuksen mukaan johtoryhmätyöskentely tapahtuu näillä näkymin kehittämisen johtoryhmässä ja hallinnollisessa johtoryhmässä. Maakuntajohtaja toimii kehittämisen johtoryhmän puheenjohtajana ja apulaisjohtaja hallinnollisen. Organisaatiouudistusta, erityisesti johtoryhmätyöskentelyä, seuraa maakuntahallituksen nimittämä organisaatiouudistuksen seurantaryhmä.

Toimisto on yksi tulosityksikkö, joka jaetaan vastuualueiksi ja projekteiksi maakuntahallituksen päätöksin. Työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminta toteutetaan kuukausittain henkilöstöpalaverien, henkilöstöyhteistyöryhmän, työsuojelun toimintaohjelman ja henkilöstöpoliittisen periaateohjelman mukaisesti.

Keski-Suomen liiton toiminta alkoi vuonna 1991. Tällöin liiton palveluksessa oli 25 vakinaista ja 8,5 määräaikaista henkilöä. Vuonna 2000 liiton palveluksessa on 25 vakinaista henkilöä, projektirahoituksella on palkattu yksi ja EU-ohjelmien teknisellä tuella kuusi henkilöä. Yhteensä liiton palveluksessa on 32 henkilöä.

Vuoden 2001 talousarviossa on varauduttu yhden henkilötyövuoden lisäämiseen.

Tietojenkäsittely ja sen kehittäminen

Toimintavuoden pääpaino tulee olemaan tietojenkäsittelyn toimintavarmuuden ja käyttötehokkuuden parantamisessa. Tietoturvaa parannetaan tietoturvasuunnitelman mukaisesti.

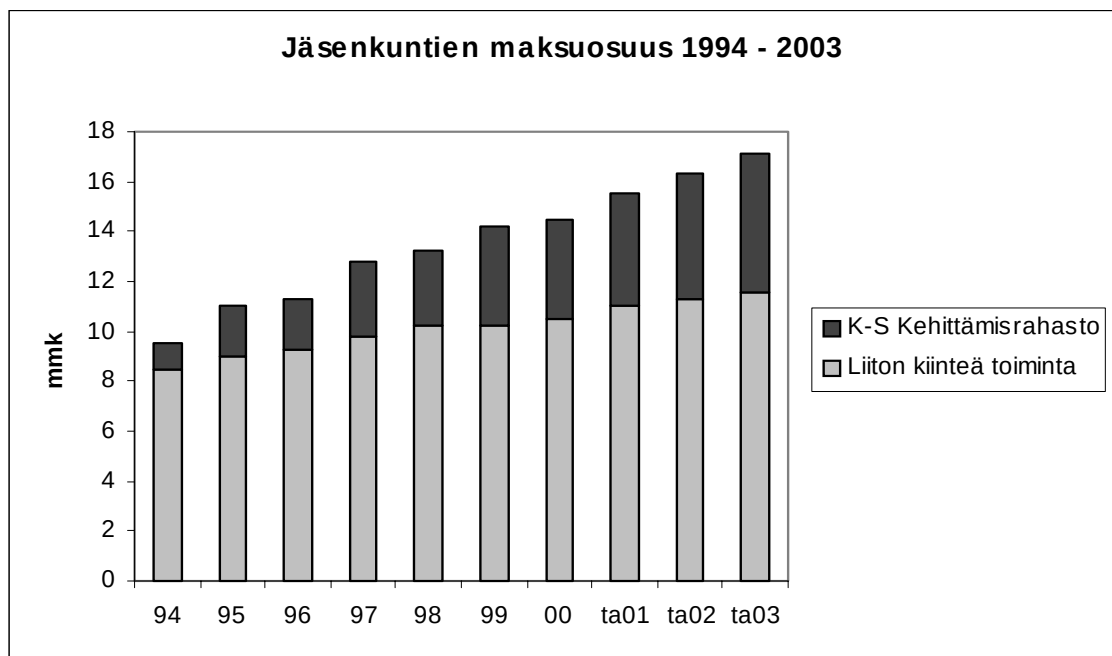
Mikrotietokoneiden laajaan uusimiseen ei ole tarvetta vaan toiminta keskittyy kunnossapitoon, huoltoon ja yksittäisten laitteiden uusimiseen.

Liiton atk-verkko päivitetään ns. parikaapeliverkoksi. Kopiokoneiden verkkotulostusta kehitetään. Laatujärjestelmän ja osoiterekisteriohjelmiston käytön jatkokehittelynä otetaan käyttöön asianhallintajärjestelmä. Muita tarvittavia ohjelmistopäivityksiä ovat kirjanpito-ohjelmiston päivitys ja Windows'in uuteen versioon siirtyminen.

Tietopalvelua tehostetaan tietoverkkoja ja niiden vuorovaikutteisuutta lisäämällä. Tähän liittyy sähköisen asioinnin kehittäminen ja lisääminen.

Neuvonta- ja tukipalveluissa käytetään tarvittaessa ulkopuolista osaamista.

Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2001 – 2003

Liiton kiinteä toiminta rahoitetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla. Vuonna 2000 maksuosuudet ovat 14,5 Mmk, josta liiton kiinteään toimintaan osoitetaan 10,5 Mmk ja Kehittämisrahastoon 4 Mmk.

Vuoden 2001 maksuosuudeksi esitetään edelleen 14,5 Mmk. Liiton kiinteän toiminnan kehystä on kuitenkin tarkoitus nostaa 0,5 Mmk:lla ja Kehittämisrahaston

0,5 Mmk:lla vuodesta 2000. Raamin korotus rahoitetaan Toiminnan tasausrahastosta.

Vuoden 2002 talouden kehykseksi esitetään kiinteän toiminnan rahoituksen nostamista 11,3 Mmk ja Kehittämisrahaston rahoittamista 5 Mmk:lla eli yhteensä 16,3 Mmk.

Vuoden 2003 osalta esitetään kiinteän toiminnan rahoituksen nostamista 11,6 Mmk:aan ja Kehittämisrahaston rahoittamista 5,5 Mmk:lla eli yhteensä 17,1 Mmk.

Toimintatuottojen kasvu turvaa liiton tehtävien hoidon jatkossakin. Vuonna 2001 jatketaan uusien EU-ohjelmien toteuttamista, erityisesti ohjelmien strategiaprosessi vaatii resursseja. Samanaikaisesti vanhojen EU-ohjelmien hankkeet saatetaan päätökseen ja maksetaan vuoden 2001 loppuun mennessä. Liitto käynnistää maakuntasuunnitelman ja –kaavan teon. Liitolla on myös vastuita, mm. maakunnan identiteetin rakentajana, maakunnan profiloijana ja talousalueen toiminnan yhtenäisyyden rakentajana. Liiton kiinteään toimintaan esitetyt mak-suosuuden korotukset ovat lähinnä kustannustasotarkistuksia.

Keski-Suomen kehittämisrahaston kasvattaminen perustuu maakuntavaltuustossa aluekehittämisohjelmien hyväksymisen yhteydessä helmikuussa 1998 tehtyyn päätökseen nostaa Keski-Suomen kehittämisrahaston vuosittainen kartuttaminen 6 miljoonaan markkaan vuoteen 2000 mennessä. Rahaston toteutunut kasvuvauhti on ollut asetettua tavoitetta hitaampi.

Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2001 – 2003, Mmk			
Vuosi	liiton kiinteä toiminta	Kehittämisrahasto	jäsenkuntien maksuosuus
2000	10,5	4	14,5
2001	11	4,5	14,5 *)
2002	11,3	5	16,3
2003	11,6	5,5	17,1

*) toiminnan tasausrahastosta 1 Mmk.

Suunnitelmakauden aikana Keski-Suomen kehittämisrahaston varojen käytössä painotetaan EU-ohjelmien toteuttamista ja Keski-Suomen tavoite 1 -alueen sekä tavoite 2 -alueen strategioiden edistämistä. Kehittämisrahastolla tuetaan myös ohjelmiin liittyviä maakuntien välisiä hankkeita. Kehittämisrahaston tuen turvin tehdään ohjelmiin tarkoitettujen hankkeiden esiselvityksiä, projektisuunnitelmien laadintaa ja käynnistetään itse hankkeita. Muissa kuin EU-ohjelmien hankkeissa noudatetaan soveltuvin osin samanlaisia periaatteita kuin EU-ohjelmien hankkeissakin. Kulttuuri- ja vetovoimahankkeissa ja mahdollisesti muissakin hankkeissa kokeillaan myös kohdennettuja hakuja.

Liitto siirtyy vuonna 2002 taloudessaan euron käyttöön.

6. MAAKUNNAN LIITON VISIO JA STRATEGIAT

Visio

Liiton kehittämistoiminnan visio on seuraava:

Keski-Suomen liitto on valtakunnallisesti tunnustettu ja menestyvä maakunnan kehittämisorganisaatio.

Strategiat

Osaava verkostovaikuttaja

Maakunnan liiton toiminnassa keskeistä on alueen kehittämisen omaehtoinen strategiamuodostus. Strategiassa yhdistyvät vaatimukset sekä sisäisen osaamisen parantamiselle että yhteistyöverkostoon suuntautuvalla toiminnalla. Asiantuntevalla toiminnalla strategian toteuttamista voidaan edistää samalla kun vuorovaikutuksessa saadaan jatkuvasti tietoa eri sidosryhmien asiantuntemuksesta. Strategian toteuttamiseksi kehitetään herkkyyttä reagoida verkostossa ilmeneviin asioihin. Pelkkä verkostoihin osallistuminen ei toteuta maakunnan strategioita vaan tarvitaan aitoa verkosto-osaamista ja verkostovaikuttamista.

Asiakaslähtöinen ja taitava maakunnan kehittäjä

Maakunnan kehittäminen on yhteistyötä, jossa toiminnan luonne määräytyy asiakkaiden tarpeiden perusteella ja toiminnan tuloksellisuus yhteistyössä mukana olevien kilpailukyvyyn ja toiminnan laadun paranemisena. Keski-Suomen liiton asiakkaita ovat mm. kunnat, yritykset ja yhteisöt, kehittämisyritykset, valtionhallinto kokonaisuudessaan paikallisviranomaisista keskushallintoon, koulutus- ja tutkimuslaitokset, media, hankkeiden toteuttajat sekä viime kädessä kaikki keski-suomalaiset.

Maakunnan kehittymistä arvioidaan valtakunnallisesti em. perusteella, millainen asema sillä on muiden maakuntien joukossa.

Yhteisvastuullinen ja joustava prosessien toteuttaja

Maakunnan kehittämisen kenttä on moni-ilmeinen. Omaehtoisen kehittämisen edellytys on toimiva maakuntahallinto, jossa yhdistyvät maakunnan liiton omat toimielimet ja EU-prosessien toimielimet.

Työssään ja toiminnassaan liitto pitää tärkeänä maakunnallisuutta, asiakaslähtöisyyttä, avoimuutta, tulos- ja tavoitetietoisuutta, taloudellisuutta, yhteisvastuullisuutta ja syrjäytymisen ehkäisemistä, tasa-arvoa ja keskinäistä kunnioitusta sekä jatkuvaa kehittymistä ja tulevaisuuteen suuntautumista.

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2001

7. VUODEN 2001 KESKEISET TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

7.1 Kuntien erikoistumisvalinnat

Tavoite 2- ohjelman toteuttamisen perusstrategia on alueellinen erikoistuminen - alueen ja sen yritysten kilpailukykyyn vahvistaminen - investointien ja koulutuksen avulla. Alueen (kunta ja seutukunta) sisällä tämä merkitsee sitä, että etsitään yritys- ja liiketoiminnan vahvuuksia ja kilpailuetuja. Osana kokonaiskehittämistä pyritään löytämään hankkeita tai hankekokonaisuuksia, jotka parhaiten suuntaavat rahoitukselliset resurssit ja toimenpiteet EU- tavoiteohjelmien strategisten valintojen mukaan sekä tukevat osaltaan alueen muuta elinkeinopoliittista kehittämistyötä. Samoin valinta synnyttää tarpeen ohjata koulutusta alueen osaamisen ja sen vahvistamisen vaatimusten mukaisesti. Yhteys koulutusta tarjoaviin organisaatioihin syntyy oppivan alueen periaatteen mukaisesti ja näin kysyntälähtöisesti. Toteutettava alueellinen tarkastelu ja sen mukainen hankkeistaminen voi luoda myös perusteita tavoite 3 - ohjelman ja maaseutuohjelman hankkeiden alueellisesti oikealle kohdistamiselle.

Kilpailukyky- ja erikoistumisvalinnan tarkoituksena on olla prosessi kuntakohtaisten strategisesti tärkeiden yrityslähtöisten hankkeiden ja hankekokonaisuuksien synnyttämiseksi eri rahoittajien käsiteltäväksi. Toteutuksesta vastaa erikseen valittu elinkeinojen kehittämistä edustava strategiaryhmä. Prosessin yhteydessä luodaan perusta hankkeiden yritysrahoituksen ja kuntarahoitukseen turvaamiseen sekä eri osapuolten sitoutumiseen. Valinnan yhteydessä arvioidaan kunnan/alueen kehittämisstrategioita ja keskeisiä toimenpidealueita kokonaisuutena ja valinnan yhteydessä hankkeiden soveltuvuutta tavoite -2 ohjelmalla toteutettavaksi. Valintojen perustana on kunta-/aluekohtainen strateginen analyysi. Tavoitteena on maakunnallisesti kattava, laadukas ja aluekehitystä tukeva hankekanta. Jatkokäsittelyn perustana on aina varsinaiset hankehakemukset.

Valintaprosessin tuloksena syntyy

- Toteuttajaresurssien yhteinen strateginen sitoutunut näkemys tärkeistä kilpailukykyä (yritykset/ kunta) edistävästä alueellisista kehittämisalueista
- Esityksiä laadukkaista hankkeista ja hankekokonaisuuksista, joille on neuvoteltu myös kunta- ja yritysکوhtainen rahoitus ja joissa voidaan hyödyntää rahoittajien eri kehittämisvälineitä (esim. T E-keskuksen tuotteet)
- Investointiohjelma (arvio kokonaiskustannuksista) ja esitys rahoituksesta
- Osaamisen vahvistamisen suunnitelma ja täsmennetty koulutusohjelmat
- Arvio hankkeen/hankkeiden soveltuvuudesta tavoite 2-ohjelman toteuttamissuunnitelman mukaisiin periaatteisiin
- Rahoitusanomukset rahoittajille ja rahoittajien yhteistoimintaelimille

Prosessin perustat ja sen synnyttämä suunnitelmaraportti malli ovat syntyneet valituissa piloteissa. Nämä pilotit toteuttivat Jämsä, Äänekoski, Keuruu ja Lei-

vonmäki. Jyväskylän osalta valinta kohdistuu maakunnallisestikin tärkeään informaatioteknologiaan. Kunnat ja seutukunnat laativat erikoistumis- ja kilpailukykyvalintaesityksensä 31.05.2001 mennessä. Näistä laaditaan osaksi maakunnan yhteistyöasiakirjaa ohjelmatyypinen yhteenvedo, joka sisältää myös kuvauksen esitettävistä hankkeista ja koulutusohjelmista. Valinta prosessia tukee käynnistynyt Oppiva Keski-Suomi hanke, joka kohdistuu erityisesti osaamisen vahvistamiseen tukemiseen sekä hanke- ja verkostotyöskentelyn vahvistamiseen ohjelmia toteutettaessa.

Tavoite 1- ohjelma-alueen osalta kilpailukyvyn kehittämiseen ja yritysverkostoihin perustuvat päävalinnat sekä toimintamallit on synnitetty jo ohjelma-asiakirjan laadinnan yhteydessä. Panostus kohdistuu nyt hankkeiden synnyttämiseen ja niiden vaatiman rahoitus- ja toteuttamisresurssien turvaamiseen. Keskeisessä asemassa näiltäkin osin on yritysverkostojen toiminnan vahvistaminen sekä osaamisen vahvistaminen siihen liittyvien tukiorganisaatioiden toimintaa voimakkaammin kysyntälähtöisesti hyödyntämällä. Ohjelma-alueita tukee näiltäkin osin maakunnallinen Oppiva Keski-Suomi hanke oppivan alueen valmiuksia vahvistaen.

7.2 EU:n tavoiteohjelmien toteuttaminen

Tavoite 1 -ohjelma 2000 - 2006

Tavoite 1 -ohjelman toteutus pääsee vuonna 2001 täyteen vauhtiin kaikkien rahoittajien osalta. Keski-Suomen liiton tehtävänä on varmistaa 1-ohjelman sujuva, valitun strategian mukainen toteuttaminen.

Vuoden 2001 aikana kaikkien kuuden toimialan ydinverkostojen työ on käynnissä (puu, metalli, matkailu, kivi, energia ja maatilatalous). Kehittämissyhtiöihin on nimetty verkostoasiantuntijat yhdessä yritysten kanssa. Tavoitteena on, että 60 % yritysinvestoinneista kohdistuu valittuihin yritysverkostoihin. Osaamisen kehittämisen tavoitteena on, että vähintään 40 % hankkeista tukee valittujen verkostojen kehittymistä. Maakuntien yhteisiin hankkeisiin osallistutaan silloin, kun ne tukevat strategian toteutusta lisäarvoa tuottavalla tavalla. Alueen yrityksille, elinkeinovastuullisille, kuntien johdolle ja muille toimijoille tiedotetaan EU-ohjelman mahdollisuuksista ja kehittämishankkeiden tilanteesta. Kehittämissyhtiöiden ja oppilaitosten verkostomaista toimintatapaa syvennetään edelleen.

Tavoite 2 -ohjelma 2000 - 2006

Tavoite 2 -ohjelman erikoistumisvalintoja on tehty vuoden 2000 kesästä saakka, mutta pääosin valinnat ajoittuvat vuoden 2001 alkupuolelle. Erikoistumisvalintoihin liittyvien investointi- ja koulutussuunnitelmien laadinta saadaan päätökseen samoihin aikoihin.

Vuonna 2001 kaikki erikoistumisvalinnat on suoritettu ja käytännön hanketyö on vauhdissa. Tavoitteena on, että 60 % yritysinvestoinneista kohdistuu valittuihin erikoistumisvalintoihin. Osaamisen vahvistamisen tavoitteena on, että vähintään 60 % hankkeista liittyy suoraan tai tukee välillisesti erikoistumisvalintoja. Maakuntien yhteisiin hankkeisiin osallistutaan, kun ne tukevat strategian toteutusta.

Tavoite 2 –ohjelman toteuttamista tukee oppiva alue –projekti, jolla parannetaan verkostossa mukana olevien kehittämistyön asiantuntemusta ja luodaan toimivat väylät hankkeiden käytännön toteuttajien ja hallintojien vuorovaikutukselle.

Ohjelmien hallinnointi ja talous

Euroopan unionin tavoite 1- ja 2 -ohjelmien vuosien 2000 – 2006 hallinnointi rakentuu kolmen eri toimielimen varaan. Ylin toimielin on maakunnan yhteistyöryhmä (MYR), johon kuuluvat edustajat kunnista, valtion aluehallinnosta sekä työmarkkina- ja elinkeinoelämän järjestöistä. Yhteistyöryhmän kokoukset valmistelee sihteeristö, joka muodostuu rahoittajaorganisaatioiden edustajista. Sihteeristö jakautuu strategiseen ja operatiiviseen sihteeristöön. Hankkeiden yhteiskäsittely tapahtuu pääosin TE-keskuksen perustamassa hankeryhmässä, jossa ovat mukana TE-keskus ja sen osastot, Länsi-Suomen lääninhallitus ja Keski-Suomen liitto.

Maakunnan yhteistyöryhmän keskeisin tehtävä on hyväksyä maakunnan yhteistyöasiakirja. Asiakirjassa sovitaan maakunnan EU-varojen käytöstä ja jaetaan kehityksen mukaiset resurssit viranomaisille. Asiakirjaan liittyy toteutusosa ja varsinainen rahoitusosa. Yhteistyöryhmä käsittelee myös suuret kehittämiss Hankkeet (yli 1 milj. euroa), maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät hankkeet ja useamman maakunnan alueelle ulottuvat hankkeet.

Yhteistyöryhmä on perustanut maakunnan maaseutu- ja tavoite 3-ohjelmajaoito, joiden tehtävänä on mm. eri ohjelmien toimenpiteiden yhteensovitus.

EU:n tavoiteohjelmien 2 (1997 – 1999), 5b ja 6 (1995 - 1999) päättäminen

Liitolle jäi vuoden 1999 lopussa avoimeksi noin 100 vanhan ohjelmakauden hanketta. Hankkeet päätetään ja maksetaan loppuun vuoden 2001 aikana. Vuoden 2000 toimintakertomuksessa esitetään arviointi vuonna 1999 päättyneestä ohjelmakaudesta.

7.3 Toimialatyö

Yritystoiminnan kehittämistä jatketaan toimialakohtaisella työskentelyllä (matkailu-, puu-, metalli-, graafinen-, pien(käsi)- ja elektroniikkateollisuus). Kullakin toimialalla on päästy luottamukselliseen yhteistyöhön sekä yritysten että rahoittajaviranomaisten kanssa ja koottu toimijat laajaan yhteistyöhön.

Vuonna 2001 strategia- ja toimintasuunnitelmat päivitetään. Toimialapäälliköt vastaavat suunnitelmien toteuttamisesta, eli tavoitteiden kannalta keskeisimpien hankkeiden käynnistämisestä ja toteutuksesta. Tuloksia ja vaikuttavuutta seurataan hankekohtaisesti, toimialojen asiakastytytyväisyysmittauksin sekä soveltuvien osin toimiala-analyysin.

Toimialoilla tavoitellaan yhteensä noin 500 uutta työpaikkaa 30 hankkeella. Toimialatyön tavoitteena on saada perustettua 20 - 30 uutta yritystä. Toimialo-

jen yhteisenä tavoitteena on teknologia- ja osaamisympäristöhankkeiden lisääminen. Samaten pyritään edelleen hankkeiden vaativuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseen sekä yritystoiminnan maakunnallisten osaamispalvelujen tason nostoon. Lisäksi valmistellaan toimialamallin jatkohanke-esitys vuosille 2002-2004 (yritystoiminnan kehittämisstrategia ja sen toteutus).

Toimialatyön kriittiset menestystekijät vuonna 2001

Toiminta pysyy yritysveltoisena ja toimialavetäjät itsenäisinä toimijoina
Keskeiset hankkeet saadaan toteutetuksi toimialasuunnitelmien mukaisesti
Kärkiyritykset tukevat toimintaa
Kehittämistyö ylittää maakuntarajat (voidaan toteuttaa liiketoimintalähtöisiä verkosto- ja osaamisympäristöhankkeita)

Liitto ohjaa ja tukee ja rahoittaa yritysveltoista toimialatyöskentelyä. Liiton kehittämisrahastolla tuetaan toimialojen tavoitteiden mukaisten hankkeiden valmistelua ja keskeisimpien hankkeiden toteutusta.

7.4 Maakuntasuunnitelman laadinta

Maakunnan suunnittelun kokonaisuudesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. Maakuntasuunnitelma on pitkän aikavälin strateginen suunnitelma, joka otetaan huomioon niin maakuntaohjelman (aiemmin käytetty termi: 'aluekehitysohjelma') kuin maakuntakaavan laatimisessa. Kaikki muut maakunnan kehittämisen suunnitelmat ja ohjelmat, myös rakennerahastojen toteuttamisohjelmat, ovat näiden johdannaisia.

Sisäasiainministeriö ja ympäristöministeriö valmistelevat maakuntasuunnitelman käytöstä ja sisällöstä ehdotuksen. Valtio pyrkii yhtenäistämään maakuntien liittojen toimet ja ajoituksen.

Keski-Suomen maakuntasuunnitelmassa esitetään pitkän aikavälin tavoitteellinen kehitys ja kehittämisstrategia maakunnassa. Siihen sisältyy sekä aluekehittämisen että alueiden käytön näkökulma. Sen laatiminen aloitetaan loppuvuodesta 2001.

7.5 Alueiden käyttö sekä alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen

Rakennuslainsäädännön kokonaisuudistus (maankäyttö- ja rakennuslaki, ja -asetus; lyhennettynä MRL ja MRA; sekä niihin liittyvät muut lait) tuli voimaan 1.1.2000. Uudistus on kaavoituksen osalta ensimmäinen kokonaisuudistus miltei puoleen vuosisataan ja kuntien kannalta olennainen, koska ns. kuntakaavojen alistaminen valtion viranomaisen vahvistettavaksi poistui.

Maakuntakaava on ainoa vahvistettava kaavamuoto. Laki sallii myös kuntien ja kuntaryhmän yhteisen yleiskaavan tekemisen vapaaehtoisesti. Maakunnan liiton rooli siinä on vielä hieman epäselvä.

Valtion ja kuntien talouden tila johtaa huomion kohdistamiseen perusrakenteiden ja aluerakenteen kustannuksiin ja toimivuuteen. Maakunnan liiton on vas-

tattava tähän haasteeseen kuntien tieto- ja taitotasoa kohentamalla. Kuntien ohella liiton asiakkaana ovat sekä kansalaiset että valtion keskushallinto, eräiltä osin jopa EU:n komissio (mm. Habitat direktiivin, Natura 2000 -ohjelman toteuttaminen sekä aluesuunnitteluohjelmat).

Ympäristöasiat tulevat korostumaan ja liiton linjana ympäristöasioissa on olla aktiivinen ja positiivinen toimija. Liitto tukee asiantuntijapalveluiden ja materiaallisen tuotannon kilpailukykyä tarjoamalla yhteistyömahdollisuuksia ja kontakteja.

Akuutit ylikunnalliset selvittelyt lisääntyvät: esimerkiksi Jyväskylän seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman, JYSELIn jatko, liikennesektorin edunvalvonta, energiasektorin kehittämiseen kytkeytyvät asiat.

Vuoden 2001 keskeisiä tehtäviä

- Osallistumis- ja suunnittelumenetelmien uudistaminen:
- yhteistyö kansallisten menetelmien kehittämishankkeiden kanssa, jotka valmistuvat toimintavuoden alkuun mennessä
- liiton omat alue- ja yhdyskuntarakenneselvitykset (Interreg IIC- ja rakenneohjelmarahoitukset, mm. BALTSURD ja KASPNET hankkeissa) yhteistyössä kuntien ja valtion viranomaisten kanssa
- 5.VK ja 5A.VK ja seutukaavan täytäntöönpano KHO:n päätöksen jälkeen, mikä siirtyy KHO-käsittelyn vuoksi vuoteen 2001
- Jyväskylän Seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman seuranta ja muut liikenneasiat
- kuntapalvelu ja kuntien ”informaatio-ohjaus”
- ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät asiat
- energia-alaan (mm. energiatoimiston sopijavastuu ja kansainvälisen toimistoketjun vetäminen) liittyvät asiat
- rakennetun kulttuuriympäristön kaavallinen valmistelu toimintavuoden lopussa

Maakuntasuunnittelu ja -kaavoitus

Seutukaavoituksen osalta toteutetaan 5. VK:n ja 5A.VK:n vahvistus- ja valitusaineistojen täydentäminen sekä seutukaavan toimeenpano KHO:n päätöksen jälkeen.

Maakuntakaavan ja maakuntasuunnitelman osalta seurataan valtakunnantasoista ohjelmointia ja menetelmäkehittelyä. Maakuntasuunnitelmaan siirtyminen ja valmistelu varaudutaan aloittamaan vuoden 2001 lopussa. Alue- ja yhdyskuntarakenneselvitykset palvelevat suoraan maakuntasuunnitelmaa ja -kaavaa. Apuna työskentelee mm. Jyväskylän seudun aluetoimikunta.

Aineistojen kokoaminen seutukaavan/maakuntakaavan päivittämistä ja täydentämistä varten on jatkuvaa, kuten myös toteuttamisen edistäminen, neuvottelut kaava- ym. maankäyttösuunnitelmista, lausunnot sekä suunnittelumenetelmien ja käytäntöjen kehittäminen. Ryhdytään valmistelemaan maakuntakaavaa varten Keski-Suomen arvokkaiden kulttuuriympäristöjen suunnitelmaa käyttäen

apuna asiantuntijatyöryhmää. Lakisääteisenä tehtävänä osallistutaan myös kulttuurimaisema-alueiden selvittelyyn ja nimeämiseen.

Tietoyhteiskunta

Maakunnan liitto on keskeisessä asemassa maakunnallisen tietoyhteiskuntakehityksen strategian luomisessa ja toteuttamisessa. Toimintavuoden aikana liitto selkeyttää maakunnallista vastuujärjestelmää.

7.6 Edunvalvonta

Keski-Suomen liitto vaikuttaa edunvalvonnallaan maakunnan ja sen kuntien asemaan sekä mahdollisuuksiin hallinnon ja aluepolitiikan muutoksissa, kansainvälisissä yhteyksissä, kuntien talouteen liittyvissä ratkaisuisa, lainsäädännössä sekä valtion kokonaan tai osittain rahoittamissa investointihankkeissa. Tavoitteena on valtion paikallishallinnon palveluiden turvaaminen.

Lähtökohtana valtion rahoituksessa on, että Keski-Suomi saa sille kuuluvan osuutensa.

Keski-Suomen etujen turvaaminen edellyttää myös kontaktiverkkoa Euroopan Unioniin ja muihin keskeisiin eurooppalaisiin toimielimiin. Länsi-Suomen liittojen yhteinen toimisto Brysselissä edistää osaltaan tavoitteen saavuttamista.

Edunvalvonnassa ja valtion talousarvioon vaikuttamisessa toimitaan yhteistyössä kansanedustajien, valtion piirihallinnon sekä kuntien kanssa.

Liiton toimistossa vastuu edunvalvontaan liittyvistä asioista jakautuu kullekin vastuualueelle niiden tehtävien mukaisesti.

8. TOIMISTON TOIMINTA- JA JOHTAMISJÄRJESTELMÄ

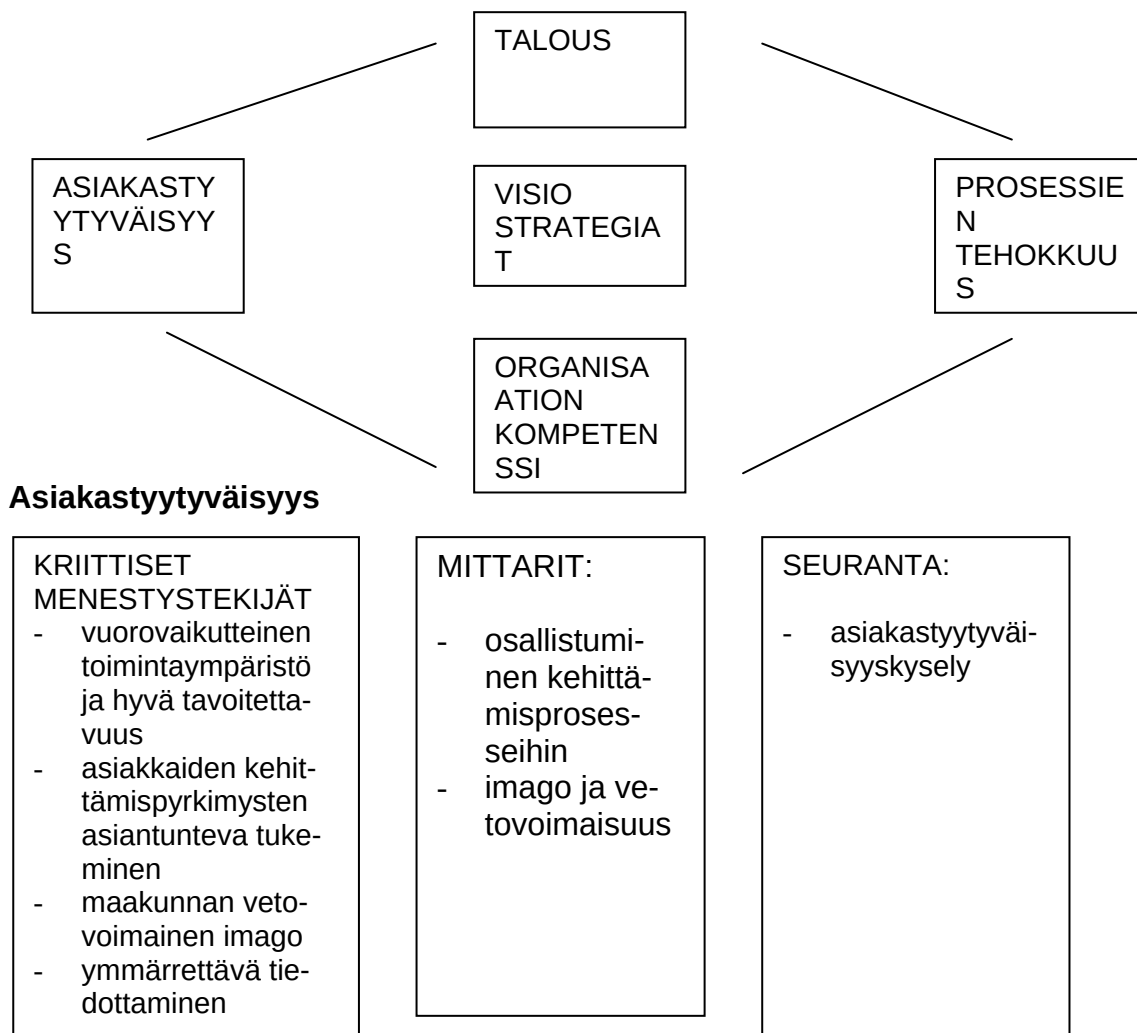
Keski-Suomen liitto on organisaationa alueellisesti vaikuttava, resursseiltaan rajallinen asiantuntijaorganisaatio. Tästä syystä sen toiminnallinen tehokkuus perustuu tiiviiseen yhteyteen liiton rahoittajiin sekä alueellisesta kehityksestä vaikuttaviin yhteistyötahoihin. Liiton tehtävänä on käyttää asiantuntemustaan maakunnan konkreettiseen kehittämiseen ja toimia maakunnallisena edunvalvojana ja maakunnallisten tarpeiden tunnistajana.

Liiton sisäisen toiminnan visio on olla valtakunnallisesti tunnustettu ja menestyvä kehittämisorganisaatio. Toiminnassaan liitto arvostaa maakunnallisuutta, asiakaslähtöisyyttä, avoimuutta, tulos- ja tavoitetietoisuutta, taloudellisuutta, tasa-arvoa ja keskinäistä kunnioitusta sekä jatkuvaa kehittymistä ja tulevaisuuteen suuntautumista. Sisäisen toiminnan kehittämistarpeita määriteltäessä on keskeistä tunnistaa ne tekijät, jotka vaikuttavat tulosten aikaansaamiseen. Millä mittareilla onnistumista voidaan kuvata ja seurata?

Tukien edellä mainittua organisaation uudistamista sekä asiantuntijaorganisaation kehittämistä on johtamisjärjestelmän välineeksi valittu tasapainotettu tulos-

kortti. Sen kirkkaana tarkoituksena on arvioida liiton toimintaa asiakkaiden odotusten, taloudellisten mahdollisuuksien, konkreettisen tekemisen prosessien ja organisaation osaamisen näkökulmasta. Tavoitteita ja kehittämistavoitteita asettaessa on niiden toteutumiselle tasapaino myös näiden edellä mainittujen alueiden kanssa. Yksi tavoite ja vaatimus vaikuttaa aina toiseen ja tasapaino luo parhaat edellytykset toimivalle tavoitteiden asettelulle johtamisessa. Nämä edellä mainitut muutokset ovat perustana liiton sisäiselle toimintaympäristölle ja sen muutoksille.

Seuraavassa on liiton toimintaa tarkasteltu tasapainotetun tuloskortin (Balanced Score Card) ajatusmallin mukaan.

Asiakastyytyväisyyskysely yhteistyökumppaneille toteutetaan vuoden 2002 alussa.

Asiakastyytyväisyyttä nostetaan lisäämällä vuoropuhelua sidosryhmien ja yhteistyötahojen kanssa. Liitto laatii viestintäsuunnitelman ja tehostaa tiedotusta erityisesti EU-ohjelmien toteuttamisessa.

Ylimääräinen eurooppalainen rahoitus suunnataan erityisesti jäsenkuntien, mutta myös asiakkaana olevien valtion viranomaisten hyväksi.

Talous

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT - toimiva ja taloudellinen organisaatio - riittävät kehittämistyön resurssit - lisäarvo sijoitetulle pääomalle - toiminnan ennustettavuus ja pitkäjänteisyys	MITTARIT: - maakunnan kehittämisrahaa vastaan sitoutunut EU-hankkeiden rahoitus - K-S Kehittämishaston resursseja vastaan sitoutunut hankkeiden rahoitus - lisäarvo sijoitetulle pääomalle - toiminnan ennustettavuus ja pitkäjänteisyys	SEURANTA: - maakunnan kehittämisrahan ja EU:n rakennerahastojen rahoituksen vuosiraportti - K-S Kehittämishaston vuosiraportti - jäsenkuntien maksuosuudet (mk/asukas)

Sekä maakunnan että EU:n rahoituksesta ja Kehittämishastosta laaditaan erilliset vuosiraportit, joiden yhteydessä esitetään hankkeiden kokonaiskustannusarviot. EU-rahoituksen tavoitteena on EU:n rahoituksen avulla nelinkertaistaa kehittämispanostus. Keski-Suomen Kehittämishaston tavoitteena on rahaston avustuksen avulla kymmenkertaistaa kehittämispanostus yhdessä muiden rahoittajien kanssa.

Jäsenkuntien maksuosuuksista laaditaan vuosittaiset tilastot, joissa on mm. laskettuna kaikkien liittojen maksuosuudet asukasta kohden. Keski-Suomen liiton tavoitteena on olla lähellä liittojen keskiarvoa.

Alue- ja yhdyskuntarakenteen toteuttamis- ja ylläpitokustannuksissa voidaan saavuttaa todennettavissa olevaa taloudellista hyötyä palveluiden ja hyödykkeiden tuottamisessa, ympäristöllistä paranemista, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantumista, kulttuuristen seikkojen paremmin huomioon ottamista ja toiminnallista paranemista.

Prosessien tehokkuus

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT	MITTARIT:	SEURANTA:
- maakunnan strategian toteuttaminen - prosessien yhteistyö - laatu järjestelmän noudattaminen - verkottunut toimintatapa ja sidosryhmien toimintakulttuurien tuntemus - joustavat työkäytännöt ja oikeudenmukainen tehtäväjako - asiantuntijuuden täysimääräinen hyödyntäminen	- erikoistumisvalintoihin sitoutunut hankerahoitus - asioiden käsitteilyajat	- erikoistumisvalintoihin sitoutunut hankerahoitus (% hankerahoituksesta)

Aluekehittämisohjelmien tavoitteena on kohdistaa ohjelmarahoituksesta 60 prosenttia erikoistumisvalintoihin.

Liiton perustehtävänä on varmistaa hankkeiden syntyminen EU-ohjelmien strategian mukaisesti tavoite 1 –alueella luonnonvaroja jalostaviin yritysverkostoihin ja tavoite 2 –alueella erikoistumisvalintoihin. Tärkeää on paikallisesti tehtävä hankeaktivointi sekä osaamisorganisaatioiden liittäminen mukaan strategian toteuttajiksi. Täsmällisesti määritetyt erikoistumisvalinnat edellyttävät täsmällisesti kohdennettua koulutusta. Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota alue- ja horisontaalisten ohjelmien työnjakoon sekä ylimaakunnallisten hankkeiden toteuttamiseen.

Yhteistyössä kuntien, yhteisöjen ja elinkeinoelämän sekä valtionhallinnon kanssa tapahtuva pitkän aikavälin maakuntasuunnittelu luo valmiuksia muulle maakunnalliselle kehittämiselle sekä tarkemmalle ja lyhyemmän aikavälin suunnittelulle. Uudistuneen lainsäädännön mukaiset maakuntasuunnitelma ja -kaava laaditaan laajan vuorovaikutteisen suunnitteluprosessin tuloksena.

Keski-Suomen liiton aluesuunnittelutoimilla turvataan ja parannetaan maakunnallisesti merkittävien hankkeiden toteuttamismahdollisuuksia. Liitto on alueiden käytön ja alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisessä maakunnan tasolla ohjaava ja yhteen sovittava viranomainen ja kuntatasolla jäsenkuntia informoiva ja niiden etua edistävä osapuoli.

Tuloksena on maakunnallinen alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisstrategia sekä toimenpidesuunnitelma, jotka ovat tarpeen resurssien kohdentamiseksi kuntien ja maakunnan kannalta parhaiksi katsottaviin kohteisiin. Tehokkuutta mitataan liiton itsensä prosesseihin käyttämällä ajalla ja tuloksellisuudella. Sy-

vällisemmin ilmiötä voidaan tarkastella suunnitelmiin sisältyvien asioiden ajallisenä ja sisällöllisenä kokonaistoteutuvuutena.

Organisaation kompetenssi

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT	MITTARIT:	SEURANTA:
- avoin ja kannustava ilmapiiri - motivoitunut ja kehittämisorientoitunut henkilöstö - riittävästi resursoitu osaamisen vahvistaminen - ulkopuolisen asiantuntemuksen hyödyntäminen - maakunnan tilan ja tarpeiden arviointikyky - tiedonhallinnan järjestelmien hyödyntäminen	- koulutuspäivien lukumäärä - henkilöstökoulutusresurssien osuus liiton talousarviosta - työtyytyväisyys ja ilmapiiri	- työtyytyväisyyskysely - koulutuspäivien lukumäärätilasto - henkilöstökoulutusresurssien osuus liiton talousarviosta

Työtyytyväisyyskysely on tarkoitus toteuttaa vuosittain. Epäkohtiin tartutaan tavoitteena työtyytyväisyyden lisääminen.

Henkilöstön koulutusta ja sen mittaamista kehitetään.

Henkilöstölle määritetään henkilökohtaiset asiantuntijuusalueet, joita pyritään kehittämään. Koulutukseen hakeutumista tuetaan. Henkilöstön tiimivalmiuksia vahvistetaan ja lisätään kieliosaamista sekä tietojärjestelmätaitoja.

9. TALOUSARVIO 2001 PERUSTELUINEEN

Kuntalain mukaan talousarviossa näkyvät toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voi olla brutto- ja nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Keski-Suomen liiton talousarvio on laadittu kuntalain, soveltuvien osin kirjanpitolain ja kirjanpitolausakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti. Vuoden 2001 talousarvio ja sen käyttösuunnitelma on laadittu myös euroina, mutta hyväksytään markkoina eurojen ollessa vertailutietoa. Eurojen käyttöön siirrytään vuonna 2002.

Vuoden 2001 talousarvio on taloudellisesti tasapainossa. Tuloslaskelman yli/alijäämä on 0 markkaa.

9.1 Talousarvioasetelma

Talousarvion tuloslaskelmaosassa on esitetty liiton toimintatuotot ja -kulut, rahoitustuotot ja -kulut, poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista, satunnaiset tuotot ja kulut sekä tilikauden tuloksen jälkeen poistoeron lisäys/vähennys, varausten lisäys/vähennys ja rahastojen lisäys/vähennys. Tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään.

Käyttötalousosassa on esitetty liiton toimintatuotot ja -kulut jäsenkuntien mak-suosuuksia lukuunottamatta kustannusalueittain ja -paikoittain. Kustannusalueet ovat pääosin liiton hyväksytyn organisaation mukaisia ”osastoja”. Koska liitto on yksi tulosityksikkö, ei kaikkia yhteisiä kustannuksia vyörytetä kustannuspaikoille, kuten esim. huoneistomenot ja tarvikehankinnat. Ne on esitetty kustannuspaikassa 9999 ”yhteiskustannukset”.

Rahoituslaskelman avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan. Rahoituslaskelma täydentää tuloslaskelman antamaa kuvaa tulorahoituksen riittävydestä, investoinneista, sijoituksista ja pääomarahoituksesta. Rahoituslaskelman tulorahoituksesta esitetään tuloslaskelman vuosikate, satunnaiset erät ja pakollisten varausten muutos. Investoinneista esitetään käyttöomaisuusinvestoinnit, rahoitusosuudet investointimenoihin ja käyttöomaisuuden myyntituotot. Rahoituslaskelmassa esitetään edelleen pitkäaikaisten saamisten muutokset eriteltynä antolainojen vähennyksiin, antolainojen lisäyksiin ja pitkäaikaisten saamisten lisäykseen/vähennykseen. Pitkäaikaisten lainojen vähennys esitetään ennen rahoitusjäämää tai rahoitustarvetta. Rahoitusjäämällä voidaan vahvistaa pääomarahoitusta tai toimintapääomaa. Rahoitustarve voidaan kattaa joko vieraalla pääomalla, toimintapääomaa supistamalla tai omaa pääomaa lisäämällä.

Investointiosassa on esitetty liiton käyttöomaisuusinvestoinnit, rahoitusosuudet investointimenoihin ja käyttöomaisuuden myyntituotot. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan voidaan käyttöomaisuuskirjanpidon ja poistotilaskennan yksinkertaistamiseksi kirjata hyödykkeen hankintameno kokonaan hankintatilikauden kuluksi, vaikka se tuottaa tuloa tai on palvelutoiminnan käytössä useamman tilikauden aikana, mikäli sen hankintameno alittaa 50.000 markkaa (pienhankinta, jonka rajan maakuntahallitus määrittää tarvittaessa erikseen) eikä kirjaustavalla ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudellisesta asemasta annettavaan kuvaan. Liiton atk-laite, muut kone- ja kalustohankinnat on budjetoitu liiton käyttötalouteen kustannuspaikkaan 9999 ”yhteiskustannukset”.

Liiton talousarvion käyttötalousosassa on käytetty seuraavia kustannusalueita ja -paikkoja:

Kustannusalue	kustannuspaikat
Luottamushenkilöhallinto	kuntien edustajain kokous ja maakuntavaltuusto tarkastuslautakunta maakuntahallitus
Strategia	maakuntajohto

Hallinto	erillisprojektit
Alueidenkäyttö	hallinto ja talous
	alueidenkäyttö
	erillisprojektit
Ohjelmien toteutus	ohjelmien toteutus
	erillisprojektit
Yhteiskustannukset	yhteiskustannukset

Kustannuspaikkoja perustetaan kirjanpitoon toimintavuoden aikana erillisprojekteille seurannan tarpeen mukaan.

Toimintatuotot jakaantuvat myyntituottoihin (=jäsenkuntien maksusuudet), maksutuottoihin, tukiin ja avustuksiin sekä muihin tuottoihin. Kustannusalueilla on käytössä vain muut tuotot ja niiden budjetoinnissa on käytetty seuraavia tilejä: myyntituotot (0 %), myyntituotot (8 %) ja myyntituotot (22 %).

Liiton toiminta on lakisääteisen toiminnan osalta arvonlisäverotonta. Liitossa on kuitenkin verollisia osa-alueita, kuten maakuntahistorian kirjojen myynti tai verollisina ostettujen palvelujen ja tavaroiden myynti edelleen. Tämän vuoksi on laskentajärjestelmässä tarpeen käyttää sekä verottomia että verollisia tuototilejä.

Toimintakulut jakaantuvat henkilöstökuluihin, palveluiden ostoihin, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin, avustuksiin ja muihin kuluihin.

Henkilöstökulujen budjetoinnissa on kustannusalueilla käytetty seuraavia tilejä: palkat ja palkkiot ja henkilöstösivukulut.

Palvelujen ostot on budjetoitu kustannusalueille seuraaville tileille: asiantuntijapalvelut, matkakorvaukset, koulutus, käyttövarat, telepalvelut, painatukset ja ilmoitukset, ulkopuoliset projektimenot, auton vakuutukset, huoneiston kunnossapito, omaisuusvakuutukset ja siivouspalvelut.

Aineet ja tarvikkeet on budjetoitu kustannusalueille seuraaville tileille: koneet ja kalusto, toimistotarvikkeet, suunnitteluaineisto, kirjallisuus, auton vakuutukset, sekalaiset menot ja sähkö.

9.2 Poistomenettely

Käyttöomaisuuden arvo on liiton taseessa 31.12.1999 on 7.643.879,74 markkaa, mikä koostuu irtaimesta käyttöomaisuudesta (341.629,74 markkaa) ja osakkeista ja osuuksista (7.302.250 markkaa).

Irtain käyttöomaisuus sisältää liiton koneiden ja kaluston poistamattoman hankintamenon. Liiton toiminnan aikana näistä on tehty 30 prosentin suuruinen jäännösarvopoisto. Jatkossa irtain käyttöomaisuus karttuu ainoastaan yli 50.000 markan hankinnoista liiton noudattaessa ko. pienhankintarajaa.

Osakkeiden ja osuuksien arvosta muodostaa suurimman osan liiton toimitilan osakkeet. Osakkeet on arvostettu taseessa niiden tulonodotusarvoon, mikä on tarkistettu vuonna 1996.

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet ja poistomenettelyn hyväksyy yhtymävaltuusto.

Keski-Suomen liiton poistojen laskentaperusteet ja poistomenettely:

Liiton pienhankintaraja on 50.000 markkaa. Maakuntahallitus voi määrittää rajan erikseen. Keski-Suomen liiton irtaimen käyttöomaisuuden (kirjanpidossa aineelliset hyödykkeet) suunnitelman mukainen poisto on 30 prosentin suuruisen jäännösarvopoisto. Osakkeilla ja osuuksilla ei ole suunnitelman mukaista poistoaikaa.

9.3 Talousarvio vuodeksi 2001

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion tuloslaskelman toimintatuottoihin on budjetoitu 14.703.000 markkaa ja toimintakuluihin 10.934.000 markkaa. Korkotuottoja on budjetoitu 20.000 markkaa. Poistoihin on budjetoitu 100.000 markkaa. Tilikauden tulos on 3.500.000 markkaa, johon lisäksi puretaan toiminnan tasausrahastosta 1.000.000 markkaa ja näin saadulla 4.500.000 markalla kartutetaan Keski-Suomen Kehittämisrahastoa.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet, joilla kertynyt ja suunnittelukaudella kertyvä alijäämä katetaan. Liitolle ei ole tulossa alijäämää taloussuunnitelmakaudella.

9.4 Talousarvion sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvion määräraha ja tuloarvio voidaan ilmaista bruttotai nettomääräisenä. Liiton talousarvio on liiton kiinteän toiminnan osalta esitetty bruttomääräisillä määrärahoilla. Erillisprojektit toimivat pääasiassa nettomääräisillä määrärahoilla.

Maakuntavaltuusto päättää talousarvion tuloslaskelmaosasta jäsenkuntien maksuosuudet (14.500.000 markkaa), investoinnit (0 markkaa) ja Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttamisen (4.500.000) markkaa.

Maakuntahallitus päättää talousarvion tuloslaskelmaosasta ja rahoitusosasta ne erät, joita maakuntavaltuusto ei päättää. Maakuntahallitusta sitoo talousarvion tuloslaskelmaosasta toimintatuotoista myyntituotot (lukuun ottamatta jäsenkuntien maksuosuuksia), maksutuotot, tuet ja avustukset ja muut tuotot ja toimintakulut, mitkä maakuntahallitus hyväksyy kustannusalueittain. Maakuntahallitusta sitoo myös rahoitustuotot ja –kulut, poistot, satunnaiset tuotot ja ku-

lut. Maakuntahallitusta sitoo edelleen tilikauden tuloksen käyttö rahastojen kartuttamista lukuun ottamatta.

Toimistoa sitovat muut käyttötalouden määrärahat.

Mikäli jäsenkuntien maksuosuusrahoituksen ulkopuolista rahoitusta tulee enemmän kuin talousarviossa on ennakoitu, voidaan myös menomäärärahoja vastaavasti ylittää. Mikäli jäsenkuntien maksuosuusrahoituksen ulkopuolista rahoitusta tulee vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu, tulee myös menomäärärahat vastaavasti alittaa.

9.5 Talousarvion käyttösuunnitelma

Talousarvion käyttösuunnitelma esitetään kustannusalueittain, osin kustannuspaikoittain sekä tulo- ja menolajeittain. Maakuntahallitus hyväksyy maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota tarkentavan käyttösuunnitelman.

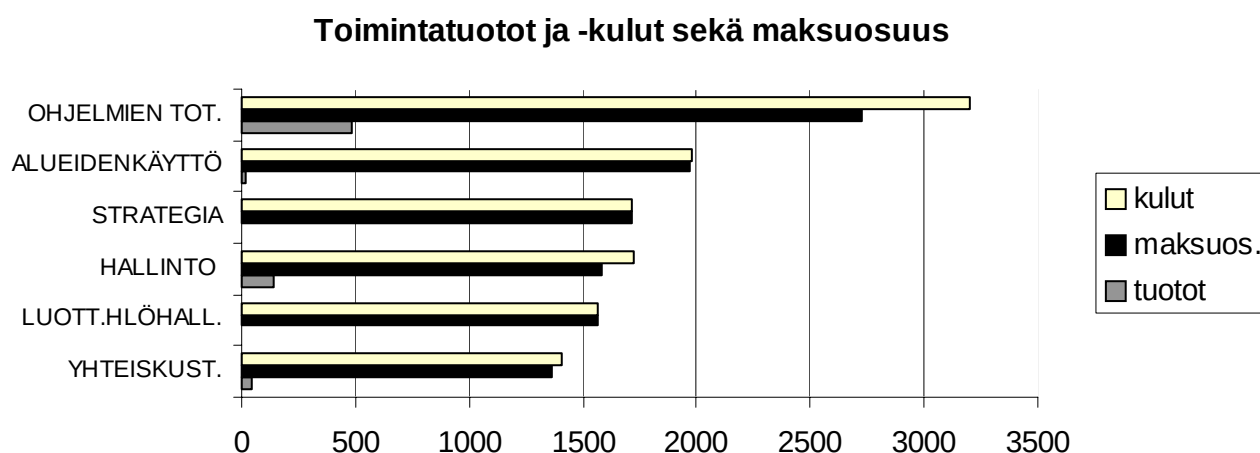
Maakuntahallitus hyväksyy myös Keski-Suomen Kehittämisrahaston käyttösuunnitelman. Jäsenkunnat kartuttavat kehittämisrahastoa talousarviovuonna 4,5 miljoonalla markalla.

Kehittämisrahaston rahoitus suunnataan pääasiassa EU:n ohjelmien strategioiden ja erikoistumisvalintojen tukemiseen. Muiden hankkeiden valintakriteereinä ovat ylikunnallisuus, ylimaakunnallisuus ja kansainvälisyys. Kulttuuri- ja muissa vetovoimahankkeissa haku toteutetaan kohdennettuna.

Hankepäätökset tehdään erikseen maakuntahallituksessa tai niistä päättää tehdyn delegointipäätöksen perusteella maakuntajohtaja.

9.6 Talousarvion perustelut kustannusalueittain

Keski-Suomen liiton talousarvion laadinnassa on käytetty talousarvioasetelman mukaisia kustannusalueita. Kustannusalueiden toimintatuotot on esitetty ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta. Toimintatuottojen ja -kulujen erotus rahoitetaan jäsenkuntien maksuosuusrahoituksella.

Käyttötalous kustannusalueittain:

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO		
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta),		0
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus		1.563.000
Toimintakulut		1.563.000
STRATEGIA		
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta),		0
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus		1.714.000
Toimintakulut		1.714.000
OHJELMIEN TOTEUTUS		
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta),		480.000
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus		2.725.000
Toimintakulut		3.205.000
ALUEIDENKÄYTTÖ		
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta),		15.000
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus		1.968.000
Toimintakulut		1.983.000
HALLINTO		
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta),		140.000
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus		1.580.000
Toimintakulut		1.720.000
LIITTO YHTEENSÄ		
Toimintatuotot (ilman jäsenkuntien maksuosuusrahoitusta),		683.000
Jäsenkuntien maksuosuusrahoitus		10.910.000
Toimintakulut		11.593.000

Luottamushenkilöhallinto

Maakuntavaltuuston budjetin perusteena on kolme maakuntavaltuuston kokousta ja yksi kuntien edustajiston kokous. Maakuntahallitus kokoontuu noin 11 kertaa. Kunnanjohtajakokouksia järjestetään noin 4 – 6 kertaa talousarviovuoden aikana. Maakuntahallituksen kustannuspaikalle on budjetoitu 100.000 markkaa Keski-Suomen risteilyä varten.

Maakuntahallituksen kustannuspaikalle on budjetoitu ulkopuolisiin projektiteinonihin yhteensä 384.000 markkaa. Pohjoismaisen tiedotustoimiston maakunnallinen rahoitusosuus 105.000 markkaa ja Keskipohjola –toimikunnan 120.000 markkaa. Suomen Kuntaliiton palvelumaksuun on budjetoitu 115.000 markkaa ja EU:n alueellisten edunvalvontaorganisaatioiden jäsenmaksuihin ja maksuosuuksiin yhteensä 44.000 markkaa. WFA:n (Länsi-Suomen Allianssin) Brysselin toimiston kustannukset (300.000 markkaa vuodessa) rahoitetaan maakunnan kehittämisrahalla ja Keski-Suomen Kehittämisrahaston rahoituksella.

Strategia

Strategiayksikkö keskittyy EU:n tavoiteohjelmien strategiavalintojen edistämiseen.

Kansainvälinen vuorovaikutus on lisääntynyt ja edellyttää valmiuksien kohottamista. Henkilöstön kielitaitoa kehitetään. Vieraskielisiä esitteitä ja julkaisuja toimitetaan.

Strategiayksikön käyttövaroihin on budjetoitu 200.000 markkaa, mikä sisältää maakuntajohtajan käyttövarat, varauksen liiton kansainvälistymistoimiin, varauksen tiedotustoimintaan ja maakunnallisen juhlan järjestämiseen. Lisäksi määräraha toimii liiton toiminnan ”vararahastona”.

Ohjelmien toteutus

Kustannusalue keskittyy uusien tavoiteohjelmien (1 ja 2) toteuttamiseen erityisesti yritystoiminnan kehittämisen osalta ja vanhojen tavoiteohjelmien (2, 5b ja 6) päättämiseen ja sulkemiseen. Omaa kehittämistoimintaa jatketaan toimialamallin mukaisesti, erityisesti työn ohjausta ja järjestelmällisyyttä lisätään. Sektorille kuuluvat projektianomukset käsitellään entiseen tapaan ja lisätään jo rahoitettujen projektien seuranta. Seudullista matkailun markkinointia jatketaan Keski-Suomi Loma-Suomi -markkinointinimellä.

Alueidenkäyttö

Kustannusalue keskittyy seutusuunnitteluun, alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseen ym. alueidenkäytön yksikön tehtävien hoitoon. Yksikön työskentely on tietokoneavusteista mm. numeeristen kartta- ja paikkatietoaineistojen käyttö. Perusaineistoa hankitaan ja tuotetaan itse.

Hallinto

Hallintoyksikkö sisältää liiton hallintopalvelut, talous- ja henkilöstöasioiden hoidon, tietopalvelut, postitukset ja muut toimistopalvelut sekä Keski-Suomen Talon puhelinkeskuksen hoidon.

Liiton laskentajärjestelmän kautta hallitaan liiton oman ja kehittämisrahaston talouden lisäksi maakunnan kehittämisraha sekä liiton rahoittamiin hankkeisiin tuleva EU-rahoitus.

Liiton taloudelliset resurssit:

Liiton kiinteä toiminta	11, 5 Mmk
Keski-Suomen Kehittämisrahasto	4,5 Mmk
Maakunnan kehittämisraha, noin	5 – 6 Mmk
EAKR, ESR, noin	10 - 12 Mmk
Muu projektirahoitus, noin	2 Mmk

Yhteensä, noin	33 – 36 Mmk

Yhteiskustannukset

Kustannuspaikkaan on koottu liiton huoneisto- ja tarvikemenot, yhteensä 1.360.000 markkaa. Suurin menoerä on huoneistomenot, mikä sisältää mm. toimiston yhtiövastikkeet.

Kustannusalueen asiantuntijapalveluihin on budjetoitu atk-tuki- ja www-sivujen kustannukset sekä 15.000 markan suuruinen henkilökunnan liikuntamääräraha.

Koneet ja kalusto on budjetoitu kokonaan käyttömenoksi.

Vuokratuloja on budjetoitu 48.000 markkaa. Vapautuvia toimistohuoneita vuokrataan jatkossa tarpeen mukaan liiton yhteistyökumppaneille.

9.7 Talousarvion perustelut tulo- ja menolajeittain

Keski-Suomen liiton toimintatuotot ovat 15.183.000 markkaa, mikä koostuu jäsenkuntien maksuosuuksista (14.500.000 markkaa) ja muista tuotoista (683.000 markkaa).

Toimintakulut ovat 11.593.000 markkaa. Suurin menoerä on henkilöstökulut, jotka ovat yhteensä 6.950.000 markkaa. Talousarviossa on varauduttu palvelujen ostoihin 3.992.000 markalla ja tarvikehankintoihin 641.000 markalla.

Korkotuottoihin on budjetoitu 20.000 markkaa liiton pankkitilien korkotuottoja.

Viivästyskoron prosenttina liitto käyttää korkolain mukaista ylärajaa. Vuonna 2000 se on ollut 11 prosenttia. Jäsenkuntien maksuosuuksista ei peritä alle 200 markan suuruisia viivästyskorkoja.

Poistot on arvioitu 30 prosentin jäännösarvopoiston mukaan.

Varsinaisia investointimenoja ei ole budjetoitu.

Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttaminen esitetään toimintapääoman muutos –kohdassa ”Toimeksiantojen pääomat, lisäys/vähennys”. Rahastoa kartutetaan 4.500.000 markalla vuonna 2001.

Vuoden 2001 talousarvion yli/alijäämä on 0 markkaa.

9.8 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuusrahoituksella kerätään yhteensä 14.500.000 markkaa. Perussopimuksen mukaan ”Jäsenkuntien maksuosuudet perustuvat edellisenä kalenterivuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa jäsenkunnissa määrättyjen ansiotulo- ja yhteisöäyrien suhteessa. Verotietoina käytetään saatavissa olevia verottajan ennakotietoja elleivät lopulliset tiedot ole talousarvion laadintavaiheessa tiedossa.” (perussopimus, § 24). Vuoden 2001 mak-

suosuusrahoituksen kunnittaiset osuudet perustuvat verotoimistojen verojohtajien arvioihin vuoden 1999 veroäyritiedoista.

Taulukko 1. Jäsenkuntien maksuosuudet 2001, markkaa

Kunta	Kunnallisveroäyrit (verovuosi- 99)	Maksuosuus 2001	Maksuosuu- desta K-S Kehittämisa- hastoon	Maksuosuus 2000
Jyväskylä	5 948 289 711	4 808 642	1 492 337	4 762 162
Jyväskylän mlk	2 065 945 951	1 670 126	518 315	1 712 978
Laukaa	996 446 630	805 535	249 994	829 049
Muurame	528 700 462	427 405	132 643	416 096
Hankasalmi	354 374 604	286 479	88 907	307 624
Joutsa	252 737 705	204 315	63 408	220 031
Leivonmäki	92 729 584	74 963	23 264	75 682
Luhanka	56 421 108	45 611	14 155	50 991
Toivakka	140 600 807	113 663	35 275	120 033
Keuruu	812 680 531	656 977	203 889	691 561
Multia	136 423 240	110 286	34 227	119 187
Petäjävesi	221 322 316	178 919	55 526	178 457
Uurainen	163 283 085	131 999	40 965	134 383
Jämsä	1 094 906 473	885 131	274 696	836 118
Jämsänkoski	646 246 089	522 430	162 133	463 611
Korpilahti	302 753 064	244 748	75 956	261 390
Kuhmoinen	217 529 465	175 852	54 575	186 682
Konnevesi	190 407 984	153 927	47 771	161 336
Sumiainen	79 395 197	64 184	19 919	67 870
Suolahti	388 534 105	314 094	97 477	300 260
Äänekoski	1 119 680 984	905 158	280 911	823 409
Kannonkoski	100 292 219	81 077	25 162	89 072
Karstula	288 175 662	232 963	72 299	246 925
Kivijärvi	84 272 730	68 127	21 143	75 006
Kyyjärvi	106 948 633	86 458	26 832	83 840
Pylkönmäki	62 120 555	50 219	15 585	53 871
Saarijärvi	609 767 551	492 941	152 982	506 388
Kinnula	98 900 852	79 952	24 813	84 828
Pihtipudas	275 044 653	222 348	69 005	230 242
Viitasaari	501 567 284	405 471	125 836	410 918
KESKI-SUOMI	17 936 499 234	14 500 000	4 500 000	14 500 000

Jäsenkuntien maksuosuuden laskentaperusteena olevat äyritiedot perustuvat verovalmistelun tilanteeseen 8.9.2000. Laskelman perusteena olevat äyritiedot sisältävät äyrit ansiotuloista ja yhteisöäyrit.

MAAKUNTAHALLITUS 1999 - 2000:**LIITE 1**

varsinainen jäsen
varajäsen

Putkiasentaja Simo Salmelin, Äänekoski (sdp), puheenjohtaja
Ympäristösihteeri Tarja Kuisma, Jämsä (sdp)

Toimittaja Henna Virkkunen, Jyväskylä (kok), varapuheenjohtaja
Majuri evp. Erkki Ikonen, Jyväskylä (kok)

Liikeapulainen Irja Elokannas, Jämsänkoski (vas)
Lastentarhanopettaja Leena Honkonen, Laukaa (vas)

Agronomi Terttu Hentinen, Joutsa (kesk)
Maaseutuyrittäjä Hytönen Pekka, Leivonmäki (kesk)

Kotitalousopettaja Ulla Kahilainen, Pihtipudas (kesk)
Osastonhoitaja Leila Lindell, Äänekoski (kesk)

Kunnallisneuvos Tapio Lintulahti, Kyyjärvi (kesk)
Maanviljelijä Juha Laaksonen, Karstula (kesk)

Toimitusjohtaja Paavo Luukkonen, Jyväskylän mlk (sdp)
Perhepäivähoitaja Mirja Mantila, Jyväskylän mlk (sdp)

Koneagrologi Pekka Mennala, Muurame (kesk)
Toimistonjohtaja Veikko Mattila, Kuhmoinen (kesk)

Osastonhoitaja Maija-Liisa Mäkelä, Jämsä (kok)
Lukion rehtori Pertti Laakso, Kuhmoinen (kok)

Erikoissairaanhoitaja Helena Pihlajasaari, Laukaa (sdp)
Toimitsija Riitta Noronen, Muurame (sdp)

Maanviljelijä Pertti Pänkäläinen (kesk)
Agrologi Liisa Stenman-Kässi Uurainen (kesk)

Lehtori, apulaisrehtori Jorma Viitanen, Saarijärvi (sdp)
Tuotantoesimies Hannu Loipponen, Joutsa (sdp)

Laitosmies Kari Yksjärvi, Jyväskylän mlk (vas)
Opiskelija Tanja Kekäläinen, Jyväskylä (vas)

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1997-2000:**LIITE 2**

varsinainen jäsen
varajäsen

Ekonomi Oiva Vainio, Jyväskylä (kok), puheenjohtaja
Koulunjohtaja Simo Sääntti, Saarijärvi (kok)

Instrumenttiasentaja Lauri Honkonen, Laukaa (sdp), varapuheenjohtaja
Järjestösihteeri Jukka Keronen, Uurainen (sdp)

Maanviljelijä Lauri Kananen, Viitasaari (kesk)
Teknikko Viljo Vanhatalo, Jämsänkoski (kesk)

Emäntä Anne Peura, Laukaa (kesk)
Emäntä Mirjami Keskinen, Luhanka (kesk)

Kuntoutus- ja toiminnanohjaaja Tuulikki Välimäki, Keuruu (sdp)
Erikoissairaanhoitaja Aija Mäkiäho, Jämsä (sdp)

Sihteeri tilintarkastaja Seppo Lindholm, Jyväskylän mlk 11.4.2000 asti
Tekninen sihteeri, talouspäälikkö Pirjo Ahola, Jyväskylä 11.4.2000 alkaen

KESKI-SUOMEN LIITON TOIMISTO

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. 014 - 652 200, fax 014 - 652 277 tai 217 733

LIITE 3**HENKILÖSTÖ:**

	Matkapuhelin	Toimisto (014-)
STRATEGIAT		
Maakuntajohtaja Erkki Järvelä	040-595 0011	652 201
Maakuntajohtajan sihteeri Maija Kovanen	040-595 0010	652 205
OHJELMIEN TOTEUTUS		
Tutkimuspäällikkö Hannu Korhonen	040-595 0016	652 213
EU-sihteeri Päivi Blå	040-595 0013	652 224
Projektipäällikkö Seppo Haukka	040-595 0012	652 204
Projektipäällikkö Jouko Kahilainen	040-595 0018	652 256
Tutkimusjohtaja Mikko Kankainen (osa-aikaeläkkeellä)	040-595 0004	652 252
Projektipäällikkö Lauri Laakso	040-595 0008	652 208
Tiedottaja Merja Lahti	040-595 0000	652 225
Hankevalmistelija Jari Mikkonen	040-595 0019	652 257
Matkailusihteeri Leena Pajala/Keski-Suomi Loma-Suomi	040-595 0015	610 866
Ohjelmapäällikkö Veli-Pekka Päivänen	040-595 0005	652 260
Koulutuspäällikkö Rauli Sorvari	0400-646 448	652 207
Matkailun toimialapäällikkö Kari Suoranta	050-595 0014	610 869
EU-sihteeri Mari Vilenius		652 216
Ohjelmapäällikkö Pirjo Peräaho, Saarijärven seudun Yrityspalvelu Oy	0400-540922	652 253
ALUEIDENKÄYTTÖ		
Kehittämisojohtaja Martti Ahokas	040-595 0001	652 220
EU-projektipäällikkö Aulikki Graf	040-590 4264	652 209
Suunnitteluavustaja Marja-Leena Kinnunen		652 229
Aluesuunnitteluinsinööri Jarmo Koskinen	040-595 0007	652 232
Suunnitteluavustaja Tuula Niemistö		652 228
Yli-insinööri Erkki Pyypönen	040-595 0006	652 231
Ympäristöasiamies Martti Salminen	040-595 0009	652 258
Tutkija Reima Väliavaara (osa-aikainen)		652 226
HALLINTO		
Apulaisjohtaja Jukka Patrikainen	040-595 0002	652 223
Talospäällikkö Pirjo Ahola	040-595 0003	652 254
Projektsihteeri Riitta Heiskanen		652 206
Toimistosihiteeri Samu Juusela-Pakkanen (Juusela-Pakkanen vuorotteluvapaalla 1.1. - 25.12.2001)	040-595 0181	652 238
Toimistosihiteeri Piia Kuokkanen	040-595 0181	652 238
EU-asiantuntija Marika Leppänen	040-595 0128	652 234
Tietopalvelusihteeri Liisa Suonpää		652 230
Toimistosihiteeri Riitta Tannermäki		652 237
Toimistovirkailija Pirkko Tuovinen		652 200
Toimistovirkailija Marja-Leena Tuunanen	040-595 0189	652 214

TOIMIALAVETÄJÄT: matkapuhelin toimisto (014-)

PIEN(KÄSI)TEOLLISUUS

Toimialapäällikkö Taina Känninen 040-512 9607 859 562
Keski-Suomen Käsi- ja taideteollisuusoppilaitos, 41900 PETÄJÄVESI

MEKAANINEN PUUNJALOSTUS

Toimialapäällikkö Jukka Vilppola 040-561 0449 4695 504
Kehittämisyhtiö Karstulanseutu Oy, PL 55, 43501 KARSTULA

MATKAILU

Toimialapäällikkö Kari Suoranta 040-595 0014 652 200
Keski-Suomen liitto, Sepänkatu 4, 40100 JYVÄSKYLÄ

ELEKTRONIIKKATEOLLISUUS

Toimialapäällikkö Mikko Koskela 0400-834 121 4451 113
Jyväskylän Teknologiaakeskus Oy, Survontie 9, PL 27, 40101 JYVÄSKYLÄ

METALLITEOLLISUUS

Toimialapäällikkö Esa Tolvanen 040-555 1208 3304 514
Jyväskylän ammattikorkeakoulu, tekniikka ja liikenne, Viitaniementie 1, 40720 JYVÄSKYLÄ

GRAAFINEN ALA

Toimialapäällikkö Ari Lehikoinen 040-578 0716 652 121
Grafila, Laukaantie 4, 40320 JYVÄSKYLÄ

KESKI-SUOMEN LIITON JULKAISUT VUOSILTA 1999 - 2000**SARJA B TUTKIMUKSET, SUUNNITELMAT, SELVITYKSET****VUOSI 2000**

B88 Kulttuurin kehittämisohjelma 2000-2006. ISBN 951-594-114-8.

B87 Toimialakehityshanke. Loppuraportti 1996-1998. ISBN 951-594-112-1

VUOSI 1999

B86 Keski-Suomen käsiteollisuuden kehittämisohjelma 1999-2001. ISBN 951-594-108-3.

B85 Keski-Suomi ja valtion talousarvio 2000. Hankekuvaukset. ISBN 951-594-107-5.

B84 Keski-Suomi ja valtion talousarvio 2000. ISBN 951-594-106-7.

B83 Sosiaali- ja terveystoimi aluetaloudessa. Rahavirrat Keski-Suomessa. Hannu Korhonen. ISBN 951-594-102-4.

SARJA C HALLINNOLLISET JULKAISUT, LÄHINNÄ VIRANOMAISKÄYTTÖÖN TARKOITETUT SELVITYKSET YM.**VUOSI 2000**

C 82 Keski-Suomen kuntien talous 1999. ISBN 951-594-118-0

C 81 Maakunnan kehittämisraha ja osaamiskeskustehtävien hoidon rahoitus Keski-Suomessa 1999. ISBN 951-594-117-2

C 80 Keski-Suomen kehittämisrahasto 1999. ISBN 951-594-116-4.

C79 Keski-Suomen liiton toimintakertomus vuodelta 1999. ISBN 951-594-116-4

VUOSI 1999

C78 Taloussuunnitelma 2000-2002 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio 2000. ISBN 951-594-111-3

C77 Keski-Suomen kuntien talous 1998. ISBN 951-594-110-5.

C76 Keski-Suomen liiton toimintakertomus vuodelta 1998. ISBN 951-594-105-9.

C75 Keski-Suomen kehittämisrahasto 1998. ISBN 951-594-104-0.

C74 Maakunnan kehittämisraha ja osaamiskeskustehtävien hoidon rahoitus Keski-Suomessa 1998. ISBN 951-594-103-2.

C73 Taloussuunnitelma 1999-2001 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio 1999. ISBN 951-594-101-6.

LIITE 5

ALUSTAVAT TALOUSARVION TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

(Maakuntahallitus hyväksyy käyttösuunnitelman maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta)

KESKI-SUOMEN LIITTO
TALOUSARVION KÄYTTÖSUUNNITELMA 2001

TULOSLASKELMA 2001	TP 1999	TA 2000	TA 2001	TA 2001	MUUTOS 2000-2001	
	markkaa	markkaa	markkaa	Euroa	Markkaa	%
TOIMINTATUOTOT	22 112 707,48	14 765 000	15 183 000	2 553 597	418 000	-
Myyntituotot (=kuntien maksuos.)	14 200 000,00	14 500 000	14 500 000	2 438 725	0	-
Maksutuotot	0,00	0	0	0	0	-
Tuet ja avustukset	0,00	0	0	0	0	-
Muut tuotot	7 912 707,48	265 000	683 000	114 872	418 000	157,7
TOIMINTAKULUT	-17 750 959,47	-10 665 000	-11 593 000	-1 949 803	928 000	8,7
Henkilöstökulut	-6 856 622,89	-6 192 000	-6 950 000	-1 168 906	758 000	12,2
Palvelujen ostot	-10 260 791,28	-3 833 000	-3 992 000	-671 406	159 000	4,1
Aineet, tarvikkeet, tavarat						
* Ostot tilikauden aikana	-512 745,30	-640 000	-641 000	-107 808	1 000	0,2
* Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-120 800,00	0	-10 000	-1 682	10 000	-
Avustukset	0,00	0	0	0	0	-
Muut kulut	0,00	0	0	0	0	-
KÄYTTÖKATE	4 361 748,01	4 100 000	3 590 000	603 795	-510 000	-12,4
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-7 653,16	0	10 000	1 682	10 000	-
Korkotuotot	0,00	0	10 000	1 682	10 000	-
Muut rahoitustuotot	33 392,53	20 000	0	0	-20 000	-100,0
Korkokulut	-41 045,69	-20 000	0	0	-20 000	-100,0
Muut rahoituskulut	0,00	0	0	0	0	-
VUOSIKATE	4 354 094,85	4 100 000	3 600 000	605 477	-500 000	-12,2
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista Pitkävaikutteisista menoista	-203 236,51	-100 000	-100 000	-16 819	0	0,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,00	0	0	0	0	-
Satunnaiset tuotot	0,00	0	0	0	0	-
Satunnaiset kulut	0,00	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	4 150 858,34	4 000 000	3 500 000	588 658	-500 000	-12,5
Poistoeron vähennys (+)	39 900,00	0	0	0	0	-
Varausten lisäys (-)		0	0	0	0	-
Varausten vähennys (+)	1 406 032,84	0	1 000 000	168 188	1 000 000	-
Rahastojen lisäys (-)	-5 596 791,18	-4 000 000	-4 500 000	-756 846	-500 000	12,5
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0	0	0	0	0,0

KESKI-SUOMEN LIITTO
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2001

RAHOITUSLASKELMA 2001 Markkaa	TP 1999	TA 2000	TA 2001	TA 2001	MUUTOS 2000-2001	
	markkaa	markkaa	markkaa	euroa	Markkaa	%
KESKI-SUOMEN LIITON TOIMINTA						
TULORAHOITUS	354 000	0	100 000	16 819	100 000	-
Vuosikate	4 354 000	4 000 000	3 600 000	605 477	-400 000	-10,0
Satunnaiset erät (rahastosiirto)	-4 000 000	-4 000 000	-4 500 000	-756 846	-500 000	12,5
Varausten muutos	0	0	1 000 000	168 188	1 000 000	-
INVESTOINNIT	0	0	-100 000	-16 819	-100 000	-
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0	0	0	0	-
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	-100 000	-16 819	-100 000	-
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	0	0	0	0	-
PITKÄAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOKSET	0	0	0	0	0	-
Antolainojen vähennys	0	0	0	0	0	-
Antolainojen lisäys	0	0	0	0	0	-
Pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	-
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	0	0	0	0	0	-
RAHOITUSJÄÄMÄ (+) /RAHOITUSTARVE (-)	354 000	0	0	0	0	-
PÄÄOMARAHOITUS	0	0	0	0	0	-
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	-
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	-
Oman pääoman lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	-
TOIMINTAPÄÄOMAN MUUTOS	354 000	0	0	0	0	-
TOIMINTAPÄÄOMAN MUUTOS	354 000	0	0	0	0	-
Vaihto-omaisuus, lisäys/vähennys	171 000	0	0	0	0	-
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys/vähennys	349 000	0	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset, lisäys/vähennys	1 071 000	0	0	0	0	-
Toimeksiantojen varat, lisäys/vähennys	-893 000	0	0	0	0	-
Toimeksiantojen pääomat, lisäys/vähennys	893 000	0	0	0	0	-
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys/vähennys	-1 237 000	0	0	0	0	-
RAHOITUSYLIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0	-

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Liiton tulee toiminta-alueellaan tukea kestävän kehityksen edistämistä omalla päätöksenteollaan ja yhdessä muiden yhteistyötahojen kanssa. Maakunnan kehittämisen on oltava pitkälläkin tähtäyksellä taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä. Myös alueen kulttuuriset arvot tulee ottaa korostetusti huomioon ja aluerakennetta on tuettava tasapuolisesti ja asukkaiden kannalta hyvin toimivaksi. Kehittämistyön kokonaisuudessa on tietoisesti pyrittävä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen.

Vaikka maakunnan kehitysnäkymät todetaan verrattain valoisiksi, on myös merkittäviä ongelmia. Väestö keskittyy keskuseudulle, maaseutu autioituu edelleen, useimpien kuntien väestörakenne ikääntyy. Monissa väestöään menettävissä kunnissa palveluvarustuksen ylläpitäminen tuottaa ongelmia ja työttömyys vaivaa koko maakuntaa valtakunnallisessa mitassa keskimääräistä pahemmin. Autioituvan maaseudun kulttuurimaisema rappeutuu.

Taloussuunnitelmassa vuosille 2001 – 2003 tavoitteet kohdennetaan edellä mainittujen ongelmien vähentämiseen. Pohjoisessa Keski-Suomessa kehittämiskeinot ovat keskeisesti luonnonvarojen jalostamisen verkottuvassa edistämisessä. Tavoite 2-alueella kunnille ja seutukunnille haetaan luontaisia erikoistumisvalintoja ja niiden kautta kehittämistoimien tehostamista. Tavoite on erittäin haastava. Valmiita toimenpiteitä ei voida esittää, vaan kehittäminen jää kultakin alueelta lähtevien kehittämishankkeiden varaan. Tämä edellyttää niin kunta- ja koulutusorganisaatioilta, yrittäjiltä, eri järjestöiltä, kyläyhteisöiltä ja asukkailta ideointia, sitoutumista ja uskoa oman alueensa kehittämismahdollisuuksiin.

On todennäköistä, että tasapainoista kehitystä ei saada yrityksistä huolimatta aikaan, vaan alueellinen eriarvoisuus kasvaa. Kasvavat seudut omaavat parhaat lähtökohdat ja resursit. Siellä missä raha ja luovuus eivät riitä oman alueen kehittämiseen, on maakunnan omilla toimenpiteillään vaikutettava eriarvoisuuden kasvun tukahduttamiseen. Toki tässä myös valtiovallan toimenpiteillä on ensiarvoinen merkitys. Keski-Suomen liiton on seurattava tarkoin alueellaan tapahtuvaa kehitystä ja ryhdyttävä mahdollisuuksiensa mukaan toimenpiteisiin, jotta ongelmat eivät pääse kärjistymään.

Taloussuunnitelma korostaa myös sisämaan maakunnan kansainvälisen kanssakäymisen merkitystä, kuntien yhteistyötä ja innostavan maakuntahengen luomista. Myös kyliä, kuntia ja kuntaryhmiä on kannustettava oman kulttuurin ja ympäristön vaalimiseen, kehittämisoptimismin ja –luovuuden herättämiseen. Liiton on etsittävä myös toimenpiteitä, joilla sen vaikeuksissa olevat osa-alueet selviävät pahimmista karikoista uusille kehittämisen urille. Talous- ja toimintasuunnitelmat ovat sen verran väljästi rakennetut, että mahdollisuuksia puuttua ajankohtaisella tavalla alueen järkevään ja tarkoituksenmukaiseen taloudelliseen, ekologiseen ja sosiaalisesti tasa-arvoiseen kehittämiseen, mukaan lukien alueen identiteetin kannalta tärkeä kulttuuri sekä tasapainoinen alueellinen rakenne, on annettujen taloudellisten ja henkilöresurssien puitteissa olemassa.